

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej

czerwiec '98

Rok akademicki
1997/98

nr 9 (78)

W NUMERZE

- Posiedzenie Senatu i Kronika Rektorska
- Stopnie naukowe i stanowiska
- "Global 500" dla prof. Zygmunta Nowaka
- Prezentacja laureatów: "Teraz Polska", konkurs MSWiA
- Dydaktyka: wyniki naboru na studia w r.ak. 1998/99
- Studia Podyplomowe
- Zarządzenia JM Rektora i współpraca z zagranicą
- Rezultaty prac Rektorskiej Komisji ds. Badań Własnych
- Z życia CKI
- Konferencje i seminaria naukowe
- "Nauka'98" - raz jeszcze o konferencji KBN
- Informacje z prac KBN
- Z notatnika Przewodniczącego RG Sz.W.
- Z prasy: wywiady profesorów W. Winklera i B. Pochopienia
- Wystawa poplenerowa - "Zabrze w rysunkach 1997"
- Akademicki Chór Pol. Śl. - podsumowanie sezonu
- Informacje różne i sport
- Kronika żałobna

SENAT

XX zwyczajne posiedzenie Senatu, które planowane było na dzień 29 czerwca, zostało przesunięte na 13 lipca, a więc już po zamknięciu niniejszego numeru. Relację z tego posiedzenia zamieścimy w następnym wydaniu biuletynu, które ukaże się po wakacjach. Program tego posiedzenia obejmował:

- zasięgnięcie opinii w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nad-

zwyczajnego w Instytucie Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej (RE) dra hab.inż. Tadeusza SKUBISA;

- zasięgnięcie opinii w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony czterech osób: doc.dra hab. inż. Henryka PRZYBYŁY w Katedrze Zarządzania i Restrukturyzacji Górnictwa (RG), doc. dra hab.inż. Stanisława ŚCIESZKI w Instytucie Mechanizacji Górnictwa (RG), dra hab.inż. Tadeusza CZACHÓRSKIEGO w Instytucie Informatyki (RAu)

i dra hab.inż. Adama MRÓZKA w Instytucie Informatyki;

- zatwierdzenie opinii biegłego i sprawozdania finansowego za rok 1997;
- ustalenie wysokości odpisu z zysku netto na fundusz zasadniczy Uczelni;
- podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Senatu nr XVIII/106/97/98 z dnia 24 kwietnia w sprawie ustalenia wysokości składników w wynagrodzeniu pracowników Politechniki Śląskiej, którzy korzystają z praw autorskich lub rozporządzają nimi;
- informacja o przebiegu naboru na I rok studiów w r.ak. 1998/99;
- sprawy bieżące i wolne wnioski.

Sprostowanie

*W numerze 8(77) Z Życia... z maja br. w informacji dotyczącej planu rzeczowo-finansowego Uczelni na rok 1998, na str. 21 we fragmencie poświęconym dotacji na badania własne, błędnie podano wysokość rezerwy Rektora (1,0%). Odpowiednie zdanie powinno brzmieć: "Rezerwa Rektora w tej dotacji wynosi 10%". **Przepraszamy.***

KRONIKA REKTORSKA

■ 2 czerwca br. odbyło się spotkanie z przedstawicielami holdingu "Mostostal" w Zabrze celem omówienia zasad współpracy. W spotkaniu uczestniczył Prorektor W. ZIELIŃSKI oraz Dziekani Wydziałów Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Energetyki oraz Mechanicznego Technologicznego. Podpisanie porozumienia między JM Rektorem Politechniki Śląskiej B. Pochopieniem a Prezesem Zarządu Spółki Akcyjnej Mostostal Zabrze Holding SA Ryszardem Dereniem przewidziane jest na 14 lipca br.

■ 4 czerwca br. odbyło się kolejne posiedzenie Rady CKI, któremu przewodniczył Prorektor W. ZIELIŃSKI. Omawiano aktualne problemy związane z programem dydaktycznym i funkcjonowaniem CKI oraz dyskutowano program działań na przyszłość, w tym rozszerzenie oferty dydaktycznej CKI.

■ W dniu 18 czerwca br. JM Rektor B. POCHOPIEŃ wraz z Dyrektorem Administracyjnym uczestniczyli w sesji Rady Miejskiej w Gliwicach. W wyniku dyskusji i przeprowadzonego głosowania radni przyjęli: "Plan przestrzennego zagospodarowania Dzielnicy Akademickiej". Sprawa, która od wielu lat wydawała się być nie do załatwienia, znalazła wreszcie, dzięki wysiłkowi Władz Uczelni i Miasta, swój szczęśliwy finał.

■ W czerwcu br. minęła 40 rocznica święceń kapłańskich Ks. Biskupa Jana Wieczorka, Ordynariusza Diecezji Gliwickiej. W dniu 29 czerwca w uroczystej mszy św. w Katedrze pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła wraz z pracownikami i studentami Politechniki Śląskiej uczestniczyli JM Rektor B. POCHOPIEŃ i Prorektor J. CHOJCAN. W imieniu społeczności akademickiej życzenia Jubilatowi złożył JM Rektor.

■ 29 czerwca Prorektor W. ZIELIŃSKI uczestniczył w spotkaniu rektorów uczelni państwowych, które zwołał Minister Handke w MEN w Warszawie. Spotkanie poświęcone było dyskusji nad dalszymi pracami nad Ustawą o Szkolnictwie Wyższym. Ponadto przedstawiono informacje na temat prac rządu nad budżetem na rok 1999.

STOPNIE NAUKOWE

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk uzyskali:

• **mgr inż. arch. Teresa ADAMCZYK-BOMERSBACH** (ur. 17.05.1962 r. w Bytomiu) z Katedry Historii i Teorii Architektury Pol. Śl.; temat pracy - "Architektura cerkwi drewnianych regionu zamojsko-lubelskiego jako obiektów sakralnych obrządku wschodniego w Polsce", promotor - dr hab.inż. Jacek RADZIEWICZ-WINNICKI prof. nzw. w Pol.Śl., RAr - 03.06.98.

• **mgr inż. Krzysztof FILIPOWICZ** (ur. 11.12.1963 r. w Czeladzi) z Instytutu Mechanizacji Górnictwa Pol.Śl.; temat pracy - "Zintegrowana metoda wyznaczania odporności na zużycie ściernie i pękanie materiałów stosowanych na ostrza narzędzi górniczych do

- małośrednicowego wiercenia obrotowego bez przepłuczki", promotor - doc. dr hab.inż. Stanisław ŚCIESZKA, RG - 16.06.98.
- **mgr inż. Aisa Sayd Mohamed JADI** (ur. 25.12.1965 r. w Houn - Libia) - stypendysta rządu libijskiego; temat pracy - "Wpływ rozdrabniania cząstek ścierniwa na intensywność zużycia ściernego w węzłach tribologicznych maszyn górniczych", promotor - doc. dr hab.inż. Stanisław ŚCIESZKA, RG - 16.06.98.
 - **mgr inż. Jacek DABIŃSKI** (ur. 30.04.1969 r. w Katowicach) z Instytutu Materiałów Ogniotrwałych w Gliwicach; temat pracy - "Synteza i właściwości asymetrycznych membran ceramicznych do mikro- i ultrafiltracji", promotor - prof. dr hab.inż. Leokadia KUCHARSKA, RG - 16.06.98.
 - **mgr inż. Grażyna GŁADYCH-WINNICKA** (ur. 31.08.1949 r. w Zabrze) z Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze; temat pracy - "Wpływ właściwości węgla na uzysk lotnych produktów procesu pirolizy", promotor - dr hab.inż. Andrzej BRYCZKOWSKI prof.nzw. w Pol.Śl., RCh - 17.06.98.
 - **mgr inż. Tomasz CHMIELNIAK** (ur. 18.08.1967 r. w Kielcach) z Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze; temat pracy - "Badania procesowe odpylacza typu cyklonowego z wirującą przegrodą separacyjną i dolnym odbiorem gazu oczyszczonego", promotor - dr hab.inż. Andrzej BRYCZKOWSKI prof. nzw. w Pol.Śl., RCh - 17.06.98.
 - **mgr inż. Wojciech OLCZYK** (ur. 23.04.1962 r. w Chorzowie) z Katedry Technologii i Urządzeń Zagospodarowania Odpadów Pol.Śl.; temat pracy - "Badania procesu wiązania chloru i chlorowodoru w procesie fluidyzacji trójczynnikowej", promotor - prof. dr hab.inż. Janusz WANDRASZ, RIE - 19.06.98.
 - **mgr inż. Sławomir PAWLIKOWSKI** (ur. 30.03.1967 r. w Gliwicach) z Instytutu Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej Pol.Śl.; temat pracy - "Identyfikacja mocy fazowych pieców łukowo-rezystancyjno-elektrodowych", promotor - dr hab.inż. Bernard BARON prof. nzw. w Pol.Śl., RE - 22.06.98, z wyróżnieniem
 - **mgr Bogdan SŁOMKA** (ur. 19.03.1962 r. w Leszczynach) z Wyższej Szkoły Technicznej w Esslingen (Niemcy); temat pracy - "Zastosowanie elementów teorii pól Markowa w wybranych zagadnieniach wstępnego przetwarzania obrazów", promotor - dr hab.inż. Konrad WOJCIECHOWSKI prof. nzw. w Pol.Śl., RAu - 23.06.98., z wyróżnieniem
 - **mgr inż. Andrzej CHMIELA** (ur. 29.07.1963 r. w Sosnowcu) z Instytutu Eksploatacji Złóż Pol.Śl.; temat pracy - "Metodologia projektowania ekonomicznie uzasadnionych wariantów rozwiązań techniczno-organizacyjnych w wyrobiskach ścianowych", promotor - doc. dr hab.inż. Henryk PRZYBYŁA, RG - 23.06.98.
 - **mgr inż. Dou LINMING** (ur. 01.02.1963 r. w Qinghai - Chiny) - doktorant Pol.Śl.; temat pracy - "Modyfikacja klasyfikacji stanów zagrożenia tapaniami w kopalniach węgla", promotor - prof. dr hab.inż. Bernard DRZEŻŁA, RG - 23.06.98.
 - **mgr inż. Jacek BARTYZEL** (ur. 12.04.1950 r. w Sosnowcu) z Huty Katowice S.A. w Dąbrowie Górniczej; temat pracy - "Analiza wpływu makro i mikrostruktury na własności użytkowe szyn kolejowych wytwarzanych z wsadu odlewanego metodą ciągłą", promotor - dr hab.inż. Adam HERNAS prof.nzw. w Pol.Śl., RM - 23.06.98.
 - **mgr inż. Piotr GUSTOF** (ur. 24.05.1967 r. w Katowicach) z Instytutu Transportu Pol.Śl.; temat pracy - "Analiza możliwości zastosowania modelu dwustrefowego do badania procesu spalania w silniku o zapłonie samoczynnym", promotor - doc. dr hab.inż. Krystian WILK, RM - 23.06.98.

■ Habilitacje

Stopień doktora habilitowanego uzyskali:

- **dr inż. Tomasz GOSLAR** (ur. 13.10.1958 r. w Koźlu) z Wydz. Matematyczno-Fizycznego Pol.Śl. w zakresie fizyki - fizyki atmosfery, struktury i funkcjonowania środowiska przyrodniczego; Rada Wydziału Fizyki i Techniki Jądrowej AGH w Krakowie - 03.11.97, zatwierdzenie przez CK ds. TNi SN - 27.04.98.
- **dr inż. Andrzej HŁAWICZKA** (ur. 26.05.1942 r. w Warszawie) z Wydz. Automatyki, Elektroniki i Informatyki Pol.Śl. w zakresie elektroniki-diagnostyki systemów cyfrowych; RAu - 27.01.98, zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 22.06.98.

■ Stanowisko profesora zwyczajnego

Minister Edukacji Narodowej mianował na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Śląskiej z dniem 1 czerwca 1998 r. następujące osoby:

- prof. dr inż. Andrzej AJDUKIEWICZ (RB)
- prof. dr hab.inż. Leszek DOBRZAŃSKI (RMT)
- prof. dr hab.inż. Jan MARCINIAK (RMT)
- prof. dr hab.inż. Włodzimierz STAROSOLSKI (RB)

• — •

Prof. dr hab.inż. Adolf MACIEJNY z Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Pol.Śl. został wybrany członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk. Uroczyste wręczenie aktu powołania odbyło się 17 czerwca br.

Gratulacje

**GLOBAL 500
dla profesora ZYGFRYDA NOWAKA**

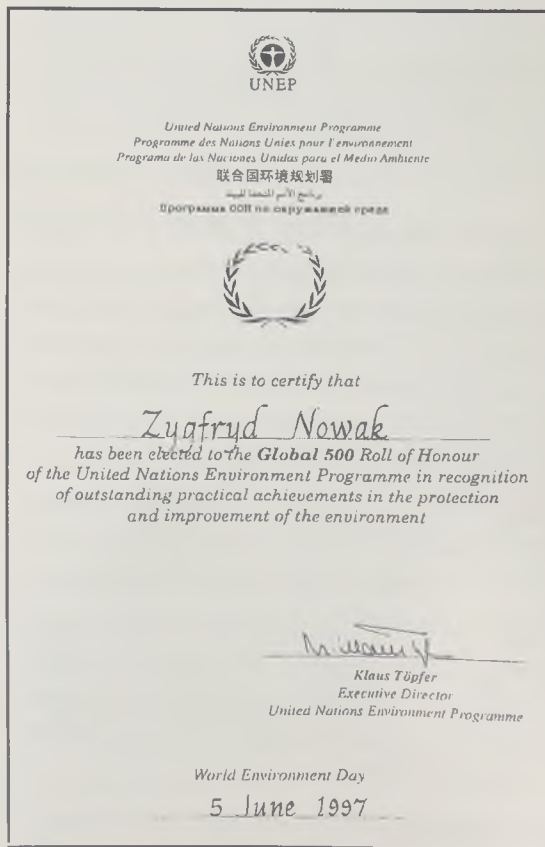
Z satysfakcją informujemy, że prof. dr hab.inż. Zygfryd NOWAK z Katedry Organizacji Produkcji Wydziału Organizacji i Zarządzania uzyskał dyplom i odznakę "GLOBAL 500" z rąk Zastępcy Sekretarza Generalnego ONZ p. Klausa Topfera za całokształt prac nad rozwojem i wdrażaniem strategii czystej produkcji w zarządzaniu środowiskiem naturalnym w Polsce oraz w świecie w ramach UNEP - organizacji odpowiedzialnej za światowy program ochrony środowiska. Wyróżnienie zostało wręczone w dniu 5 czerwca br. w Moskwie, w trakcie tegorocznych obchodów światowego Dnia Ochrony Środowiska. W czasie uroczystości poświęconej ochronie oceanów wręczono po raz 11. coroczne nagrody 16 osobom i 7 organizacjom z całego świata za szczególne zasługi dla rozwoju i poprawy stanu środowiska.

Z okazji tak znaczącego wyróżnienia Pan prof. Z. Nowak otrzymał listy gratulacyjne z Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. W piśmie z MSZ, podpisanym przez Wicedyrektor Departamentu Joannę Wronecką, czytamy:

Chciałabym bardzo serdecznie pogratulować Panu Profesorowi zaszczytnego wyróżnienia w ramach UNEPowskiej "Global Roll of Honour". Wyróżnienie to świadczy o międzynarodowym uznaniu Pańskiego wkładu w promowanie technologii przyjaznych środowisku i tym samym poprawy stanu naszego środowiska naturalnego.

Mam nadzieję, że wyróżnienie to będzie jednym z elementów działań, które przyczynić się mogą do wzmocnienia świadomości naszego społeczeństwa o korzyściach, jakie płyną ze stosowania czystych technologii, a także że pomoże ono Panu Profesorowi w kontynuowaniu Pańskiej pracy w tym zakresie. Wyróżnienie Pana Profesora jest tym cenniejsze, że Polska nie jest postrzegana jako kraj będący w awangardzie stosowania czystych technologii i dlatego też Pańskie osiągnięcia w tej dziedzinie mogą stanowić przykład dla innych ośrodków, promujących myśl techniczną, i przyczynić się do bardziej trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju.

Prof. Z. Nowak jest przewodniczącym Polskiego Klubu Czystszej Produkcji Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT i pełnomocnikiem Prezesa Federacji ds. Polskiego Programu CP, którego jest inicjatorem i koordynatorem.

Czystsza Produkcja jest filozofią odpowiedzialnego prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej, zawierającą takie elementy jak:

- odpowiedzialność za sposoby i rozmiary korzystania z zasobów przyrody,
- świadomość konieczności samoograniczenia poprzez dążenie do zrównoważonej konsumpcji,
- ciągle dążenie do doskonalenia własnej pracy zapewniającej zaspokajanie niezbędnych potrzeb człowieka w równowadze z wymaganiami przyrody.

Zbudowana na tej podstawie strategia CP, zawierająca procedury realizacyjne, pozwala godzić interesy produkcji/usługi z interesami środowiska przyrodniczego i uzyskiwać także efekty ekonomiczne. Filozofia CP stała się m.in. prekursorem międzynarodowej normy ISO 14000, która służy celom certyfikacji systemu zarządzania środowiskiem. W Polsce Czystsza Produkcja została wpisana w 1997 roku do znoweli-

zowanej Ustawy o Kształtowaniu i Ochronie Środowiska jako strategia dla przemysłu i usług.

Nagrodę "Global 500" otrzymali dotychczas m.in. p. Jacques Cousteau - badacz oceanów, p. Jane Godall - badaczka życia małych człokokształtnych, a wśród polityków m.in.: p. Margaret Thatcher - b. premier Wielkiej Brytanii, Jimmy Carter - b. prezydent USA, b. premier Norwegii - p. Gro Harlem Brundtland.

LAUREAT - "TERAZ POLSKA"

Kasa fiskalna Kfm2000PC produkcji Zakładu Elektroniki Górniczej ZEG S.A. w Tychach została wyróżniona godłem "Teraz Polska". Kasa ta jest produktem polskim i została opracowana w ramach projektu celowego KBN nr 8 8323 93C/1703 przy współudziale Instytutu Informatyki Pol.Śl., kierowanego przez prof. dr hab.inż. Andrzeja GRZYWAKA oraz Instytutu Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN w Gliwicach.

PREZENTACJA

laureatów nagrody i wyróżnienia MSWiA

Nawiązując do informacji zamieszczonej w naszym biuletynie (Z ŻYCIA..., 6/75) dotyczącej przyznania nagrody i wyróżnienia w konkursie na prace związane z rekultywacją terenów poprzemysłowych, organizowanym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji RP, przedstawiamy Państwu krótkie charakterystyki tych prac i jednocześnie przypominamy, że zostały one wykonane w Zakładzie Architektury Przemysłowej Wydziału Architektury.

NAGRODA ZA DYPLMOWĄ PRACĘ MAGISTERSKĄ

Europejski Klub Kształtowania Świadomości Ekologicznej

Autorzy: mgr inż. arch. Aleksandra Pękala
mgr inż. arch. Marcin Konieczniak
Promotor: mgr inż. arch. Marek Wenkier
POLITECHNIKA ŚLĄSKA I WYDZIAŁ ARCHITEKTURY

Nagroda za opracowanie interesującej propozycji urbanistycznej i funkcjonalno-przestrzennej związanej z adaptacją budynków nieczynnej kopalni do nowej funkcji.

Idea pracy polega na powołaniu międzynarodowej organizacji zajmującej się szeroko rozumianą ochroną środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem działań oświatowych. Idea ta powstała podczas „warsztatów” studenckich w Dessau w Niemczech. Autorzy przynieśli doświadczenia z „warsztatów” na warunki polskie i zaproponowali lokalizację „Klubu” w Rudzie Śląskiej, na terenie stajni, nieczynnej kopalni Wyrzaz architektoniczno-plastyczny opracowanej koncepcji stanowi oryginalną próbę kształtowania współczesnej formy architektonicznej.

WYRÓŻNIENIE ZA DYPLMOWĄ PRACĘ MAGISTERSKĄ

Projekt architektoniczny zakładu produkcji sprzętu wizualnego w Wolfen (Niemcy)

Autor: mgr inż. arch. Tomasz Lince
Promotor: dr inż. arch. Krzysztof Gaśiela
POLITECHNIKA ŚLĄSKA I WYDZIAŁ ARCHITEKTURY

Wyróżnienie za trafne rozwiązanie przestrzenne zakładu oraz elowacji obiektów.

Praca powstała jako wynik „warsztatów” studenckich w Dessau w Niemczech. Składa się ona z dwóch części. Pierwsza to opracowanie planidyczne terenów położonych w rejonie Wolfen-Beiterfeld, na których są

likwidowane uciążliwe zakłady przemysłowe. W części drugiej zaproprowadzano rozwiązania obiektów projektowanego zakładu. Autor przedstawił możliwość przyjęcia różnych wariantów organizacji produkcji i wydzielenia dwóch niezależnych zakładów. Udowodnił, że projekt zapewni uzyskanie dużej elastyczności w użytkowaniu obiektów.

DYDAKTYKA

Limity miejsc i liczba osób przyjętych na poszczególne kierunki studiów w r.ak. 1998/99

Przedstawiamy niżej wyniki naboru na studia dzienne i wieczorowe wg stanu na dzień 10 lipca br. Na studia dzienne zgłosiło się w sumie 6 264 kandydatów, tj. nieco mniej niż w roku ubiegłym (6 579 kandydatów). Limit miejsc na ten rodzaj studiów został ustalony na poziomie 4 720 (rok temu 4 770). W terminie do dnia 10 lipca przyjęto łącznie 4 005 osób. Kandydaci, którzy uzyskali odpowiednią lecz niewystarczającą do przyjęcia na dany kierunek liczbę punktów mogli ubiegać się na inny kierunek studiów. W rezultacie na niektórych kierunkach został wykorzystany limit, jednak na 10 kierunkach studiów pozostało jeszcze łącznie 1 085 wolnych miejsc.

Na studia wieczorowe na 2 560 miejsc zgłosiło się do dnia 7 lipca br. 2 164 kandydatów. Przyjęto 1 862 osoby, pozostało 850 wolnych miejsc. Wprowadzenie sprawdzianów w procedurze kwalifikacyjnej na studia dzienne w roku bieżącym sprawiło, iż nastąpiło zwiększenie liczby kandydatów na studia wieczorowe (rok temu było o ok. 700 mniej kandydatów na ten rodzaj studiów). A oto szczegółowe dane dotyczące naboru na poszczególne rodzaje i kierunki studiów.

STUDIA DZIENNE

Wydział	Kierunek studiów	Limit	WYNIKI REKRUTACJI			
			L. kandydatów	L. przyjętych 03.07.1998r.	L. przyjętych do 10.07.1998 r.	L. wolnych miejsc
RAr	Architektura i Urbanistyka	120	551	214	-	-
RAu	Automatyka i Robotyka	180	128	198	-	-
	Elektronika i Telekomunikacja	180	321	199	-	-
	Informatyka	140	462	160	-	-
RB	Budownictwo					
	- studia magisterskie	150	299	172	-	-
	- studia inżynierskie Gliwice	120	230	130	-	-
	- studia inżynierskie Rybnik					
	• specj.: Inżynieria miejska	60	55	30	44	-
• specj.: Budowlano-architektoniczna	60	106	61	-	-	
RCh	Inżynieria Chemiczna i Procesowa	110	34	30	6	74
	Technologia Chemiczna	250	125	111	11	128
	specj.: Pomiary fizyczne w technologii chemicznej	30	8	8	-	22
RE	Elektrotechnika					
	- studia magisterskie	180	215	142	54	-
	- studia inżynierskie	90	47	26	73	-
	Elektronika i Telekom. (st. inżynierskie)	90	222	100	-	-
RG	Górnictwo i Geologia	450	94	79	120	251
RIE	Inżynieria i Ochrona Środowiska	300	467	296	-	-
	Mechanika i Budowa Maszyn	300	152	128	102	70
RMF	Fizyka Techniczna	150	32	24	42	84
	Matematyka	200	385	242	-	-
RMT	Automatyka i Robotyka	180	141	110	66	4
	Mechanika i Budowa Maszyn					
	- studia magisterskie	210	115	81	59	70
	- studia inżynierskie	120	30	22	16	82
	Wychowanie Techniczne	210	35	18	66	126
RM	Inżynieria Materiałowa					
	- studia magisterskie	130	91	56	49	25
	- studia inżynierskie	70	16	8	28	34
	Metalurgia					
	- studia magisterskie	130	63	34	27	69
	- studia inżynierskie	70	8	7	17	46
	Transport	200	414	233	-	-
ROZ	Zarządzanie i Marketing					
	- studia magisterskie (Zabrze)	120	566	137	-	-
	- studia magisterskie (Katowice)	60	686	100	-	-
	- studia inżynierskie (Rybnik)	60	166	69	-	-
	OGÓLEM	4720	6264	3225	780	1085

STUDIA WIECZOROWE

Wydział	Kierunek studiów	Limit	WYNIKI REKRUTACJI		
			L. kandydatów	L. przyjętych 7.07.1998 r.	L. wolnych miejsc
RAr	Architektura i Urbanistyka	60	103	81	-
RAu	Automatyka i Robotyka	90	37	37	53
	Elektronika i Telekomunikacja	180	170	169	11
	Informatyka	90	147	122	-
RB	Budownictwo	150	184	154	-
	- Gliwice - Rybnik	90	139	103	-
RCh	Technologia Chemiczna	100	-	-	100
RE	Elektrotechnika	210	192	192	18
RG	Górnictwo i Geologia				
	- Gliwice	150	47	47	103
	- Rybnik	150	74	74	76
RIE	Inżynieria i Ochrona Środowiska	150	168	168	-
	Mechanika i Budowa Maszyn	120	80	80	40
RMF	Matematyka	120	34	34	86
RMT	Mechanika i Budowa Maszyn	120	78	63	57
RM	Inżynieria Materiałowa	200	44	44	156
	Metalurgia	200	50	50	150
	Transport	200	261	229	-
ROZ	Zarządzanie i Marketing				
	- Katowice	60	104	71	-
	- Zabrze	60	117	69	-
	- Rybnik	60	135	75	-
	Razem	2560	2164	1862	850

STUDIA PODYPLOMOWE

■ Rynek energii elektrycznej

Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów kontynuował w r.ak. 1997/98 cykl studiów podyplomowych nt. rynku energii elektrycznej. Studium, które w tym roku było prowadzone pod hasłem "Rynek energii elektrycznej po wejściu w życie ustawy »Prawo Energetyczne«", ukończyło 71 osób, przedstawiciele spółek dystrybucyjnych i rejonów energetycznych, wytwórców działających na rynku systemowym i na rynkach lokalnych oraz dużych odbiorców przemysłowych. Celem studium było zapewnienie uczestnikom bazy wiedzy niezbędnej do podjęcia działań dla przyspieszenia rozwoju rynków energii. Wykładowcami byli pracownicy: Politechniki Śląskiej, Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Energetyki i Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. Uroczyste wręczenie dyplomów ukończenia studium, którego inicjatorem i kierownikiem programowym był prof. dr hab.inż. Jan POPCZYK, odbyło się na Wydziale Elektrycznym w dniu 8 maja br.

W roku ak. 1998/99 odbędzie się trzecie studium z tego cyklu pn. "Strategia przedsiębiorstw i wielkich odbiorców na rynku energii w okresie do 2005 roku.

Marian Mikrut

■ Problemy ochrony środowiska w przemyśle ciężkim

W dniu 16 czerwca br. w salach Centrum Studiów Podyplomowych, Nowych Technologii i Restrukturyzacji Przemysłu przy Wydziale Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej odbyła się II część seminarium "Problemy ochrony środowiska w przemyśle ciężkim".

Seminarium rozpoczęło się od wręczenia dyplomów absolwentom IV edycji Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych. W ceremonii uczestniczył Konsul Konsulatu Generalnego USA w Krakowie Mark TONER. Wręczenia dyplomów dokonali Dyrektor ETP prof. Zbigniew BOCHNIARZ oraz Prorektor ds Nauki Politechniki Śląskiej prof. Remigiusz SOSNOWSKI. W dalszej części spotkania odbyła się prezentacja 6 prac dyplomowych wyróżnionych przez komisje egzaminacyjne. Sesję tę prowadził dyrektor oddziału WINUELU w Gliwicach, absolwent III edycji studiów podyplomo-

wych mgr inż. Piotr BACZYŃSKI. Prace swe przedstawił:

- Jerzy GRUSZCZYK (ZN PW REMAG Katowice-Kostuchna) - Nowa generacja wyrobów ZN PW REMAG umożliwiająca zastosowanie technologii przyjaznych dla środowiska
- mgr inż. Józef KLOSE (Huta "Kościuszko" S.A. w Chorzowie) - Ocena oddziaływania środowiska huty "Kościuszko" a procesy restrukturyzacyjne w przedsiębiorstwie
- mgr inż. Jan OGOS (Zakłady Remontowe Energetyki S.A. w Katowicach) - Analiza dostosowania ZRE Katowice do ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz ustawie o odpadach
- mgr inż. Jan POREMBSKI (ZGH "Orzeł Biały" S.A. w Bytomiu) - Modernizacja technologii procesu ogniowego w ZGH "Orzeł Biały" S.A. dla podwyższenia efektywności ekonomicznej i zmniejszenia szkodliwości dla środowiska
- mgr inż. Kazimierz PORĘBSKI (Huta Cedlera S.A. w Sosnowcu) - Ekonomiczne aspekty zarządzania środowiskiem w hucie
- mgr inż. Andrzej SZYMKIEWICZ (KWK "Jaworzno" w Jaworznie) - Działania restrukturyzacyjne w KWK "Jaworzno" uwzględniające oprócz dodatniego wyniku finansowego także poprawę stanu środowiska

Po zakończeniu wystąpień odbyła się ożywna dyskusja, w której wzięli udział absolwenci wszystkich czterech kursów. Absolwent III cyklu studiów mgr inż. Henryk TYMOWSKI (Elektrownia "Łaziska" S.A. w Łaziskach) przedstawił działania proekologiczne w elektrowni. W końcowej części seminarium odbyło się spotkanie Klubu Absolwenta Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych.

Jerzy Barglik

ORGANIZACJA

W czerwcu 1998 roku ukazały się następujące akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej.

■ Zarządzenia

- Nr 33/97/98 z dnia 22 czerwca w sprawie opłat za zajęcia na studiach wieczorowych i dziennych w roku akademickim 1998/99
- Nr 34/97/98 z dnia 23 czerwca w sprawie powołania Komisji ds. złomowania i spisywania ubytków metali szlachetnych

■ Pisma okólne

- Nr 18/97/98 z dnia 22 czerwca w sprawie odpłatności za miejsce, pokój lub segment w Hotelach Asystenckich Politechniki Śląskiej w Gliwicach i Katowicach w III kwartale 1998 roku

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Politechnika Śląska - Cape Technicon (RPA)

Politechnika Śląska nawiązała ostatnio współpracę z Cape Technicon zlokalizowaną w Kapsztadzie (RPA). Okazją do sfinalizowania umowy o współpracy między dwoma uczelniami stała się wizyta Prorektora ds. Nauki prof. dr hab.inż. Remigiusza SOSNOWSKIEGO w RPA. W jego obecności podpis pod umową złożył Rektor i wicekanclerz Cape Technicon dr Marcus Balintulo. Na prezentowanym obok zdjęciu moment złożenia podpisu pod umową przez Rektora Cape Technicon, któremu towarzyszą: prof. Remigiusz Sosnowski oraz prof. Nico Beute (Cape Technicon). Wcześniej umowę podpisał Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab.inż. Bolesław Pochopień.

Umowa o współpracy przewiduje wymianę profesorów, studentów oraz wspólne prowadzenie prac badawczych. Szczegóły umowy oraz formy i sposoby finansowania współpracy będą przedmiotem dalszych rozmów.

W dniach 27 czerwca - 1 lipca br. w Kapsztadzie odbyło się IV Sympozjum "Nauczanie technologii na przełomie wieków". Organizatorami konferencji były:

- Światowa Federacja Organizacji Technologicznych (World Federation of Technology Organizations)

oraz dwie uczelnie techniczne z RPA

- Cape Technicon, Kapsztad,
- Peniusula Technicon, Belville.

Symposium było sponsorowane przez UNESCO. W obradach uczestniczyło ponad 200 osób ze wszystkich kontynentów. Polskę reprezentowało pięć osób: z Politechniki Śląskiej (2) oraz z Politechniki Wrocławskiej (3). Dr inż. Jerzy Barglik i prof. dr hab.inż. Remigiusz Sosnowski przedstawili referat pt. "Education of top managers in Poland - country in transition". Wszystkie referaty zostały opublikowane w materiałach konferencyjnych, których jeden egzemplarz został przekazany do Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej.

Na zakończenie wizyty prof. dr hab.inż. Remigiusz Sosnowski spotkał się z Prorektorem ds. Akademickich Cape Peniusula w Belville dr Johanem Trompem. Uczelnia ta także wyraziła gotowość współpracy z Politechniką Śląską.

Jerzy Barglik

■ Wyjazdy, przyjazdy

W czerwcu br. Dział Współpracy z Zagranicą zarejestrował łącznie 109 wyjazdów zagranicznych do 25 niżej wymienionych krajów (w nawiasach liczba osób): Czechy (23), Niemcy (20), Słowacja (6), Wielka Brytania (6), Włochy (6), Bułgaria (5), Węgry (5) Holandia (4), Irlandia (4), Szwecja (4), Chorwacja (3), Dania (3), Hiszpania (3), Francja (2), Izrael (2), Litwa (2), Norwegia (2), RPA (2) oraz Argentyna, Austria, Brazylia, Chiny, Rosja, Słowenia i USA (po jednej osobie). Cele wyjazdów: konferencje - 64, staże - 17, konsultacje - 16, wymiana - 6, inne powody - 6.

W tym samym okresie naszą Uczelnię odwiedziło 27 osób z zagranicy. Nasi czerwcowi goście przyjechali z 12 niżej wymienionych krajów: Dania (7), Niemcy (6), Słowacja (3), Czechy (2), Japonia (2) oraz Francja, Grecja, Holandia, Irlandia, Macedonia, Rosja i Wielka Brytania (po jednej osobie).

INFORMACJE REKTORSKIEJ KOMISJI DS. BADAŃ WŁASNYCH

18 czerwca br. odbyło się posiedzenie Rektorskiej Komisji ds. Badań Własnych. Celem spotkania była ocena wyników projektów badań własnych za 1997 r. oraz zatwierdzenie tematów badań własnych na 1998 r.

Wyniki badań własnych osiągnięte w 1997 r. na wydziałach zostały przedstawione przez członków Komisji. Przewodniczący Komisji - Prorektor ds. Nauki prof. dr hab.inż. Remigiusz SOSNOWSKI po zapoznaniu się z przedsta-

wionymi mu ocenami odbiorów badań własnych na wydziałach przedłożył Rektorskiej Komisji wniosek o przyjęcie wyników badań własnych za 1997 r. Wniosek został przyjęty jednomyślnie.

W 1997 r. realizowanych było w naszej Uczelni 175 tematów badań własnych, na które wydanych zostało w skali całej Uczelni - 3 658 848 złotych. Kalkulacja wynikowa badań własnych przedstawia się następująco:

- 28% - osobowy fundusz płac wraz z ZUS-em
- 10% - fundusz bezosobowy
- 9% - zakup materiałów
- 14% - zakup aparatury
- 2% - delegacje zagraniczne
- 4% - delegacje krajowe
- 7% - pokrycie kosztów amortyzacji
- 3% - koszt usług
- 23% - narzut kosztów pośrednich

Rektorska Komisja ds. Badań Własnych na swoim posiedzeniu zatwierdziła również wyniki przeprowadzonych na wydziałach w 1998 r. konkursów tematów badań własnych, dokonując równocześnie ostatecznego przydziału kwot na poszczególne tematy. Zatwierdzono do realizacji w 1998 r. 204 tematy badań własnych na łączną kwotę 5 055 300 złotych.

Podział tej kwoty oraz liczby realizowanych tematów na wydziałach przedstawia poniższe zestawienie:

Wydział	Ilość tematów	Kwota (zł)
Architektury	8	379 804
Automatyki, Elektroniki i Informatyki	3	672 810
Budownictwa	11	341 940
Chemiczny	72	494 206
Elektryczny	4	470 800
Górnictwa i Geologii	19	496 127
Inżynierii Środowiska i Energetyki	28	528 784
Matematyczno-Fizyczny	6	291 035
Mechaniczny Technologiczny	9	591 521
Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu	29	531 868
Organizacji i Zarządzania	13	169 100
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	1	66 730
Ośrodek Geometrii i Grafiki Inżynierskiej	1	20 575
Razem:	204	5 055 300

Dotacja na badania własne w 1998 r. przyznana decyzją Przewodniczącego KBN wyniosła 5 617 000 zł., a podział jej pomiędzy jednostki podstawowe Uczelni dokonany został w oparciu o kryteria określone w zał. nr 3 do zasad gospodarki finansowej Uczelni określonych Zarządzeniem Rektora Pol. Śląskiej nr 14/96/97 z dnia 16.01.1997 r.

Z przedstawionych przez członków Komisji informacji wynika, że dotacja na badania własne przeznaczona jest na wydziałach na finansowanie badań naukowych służących przede wszystkim rozwojowi naukowemu młodej kadry oraz kształtowaniu specjalizacji naukowej, co zgodne jest z zasadami uchwały nr 4/93 KBN z dnia 15.02.1993 r.

Danuta Beck-Książek

Z ŻYCIA CKI

- 4 czerwca br. odbyło się w Centrum Kształcenia Inżynierskiego Politechniki Śląskiej w Rybniku posiedzenie Rady Centrum, któremu przewodniczył Prorektor ds. Dydaktyki - prof. Wojciech ZIELIŃSKI. Rada pozytywnie oceniła działalność CKI za rok 1997 oraz zaopiniowała kierunki działalności Centrum w roku 1998.
- W dniu 16 czerwca br. gościła w Rybniku delegacja nauczycieli akademickich Politechniki Horsens z Danii. W związku z wpływem okresu realizacji programu "TEMPUS", który dotyczy procesu dydaktycznego na specjalności "Budowlano-architektonicznej", omawiano formułę dalszych kontaktów bilateralnych pomiędzy Politechniką Horsens a Politechniką Śląską - Centrum Kształcenia Inżynierskiego w Rybniku.
- W czasie spotkania dyrektora CKI z dyrektorem BTS Force de Vente z Mazamet, które odbyło się 25 czerwca br., omówiono wstępnie projekt umowy o wzajemnej współpracy.
- 25 czerwca br. odbyła się w Centrum Kształcenia Inżynierskiego prezentacja i obrona prac wykonanych przez studentów VI-go semestru specjalności "Budowlano-architektonicznej" w ramach całosemestralnej praktyki. Prezentacja obejmowała opracowania wykonane przez część studentów w Politechnice Horsens, tematy zgłoszone i rozwiązane dla Urzędu Miasta Rybnik oraz prace zrealizowane przez studentów odbywających praktykę w wybranych przedsiębiorstwach. W tej szczególnej sesji uczestniczyli między innymi kierownicy zain-

teresowanych jednostek Urzędu Miasta Rybnik z wiceprezydentem Michałem Śmigielskim, przedstawiciele kierownictwa przedsiębiorstw oraz opiekunowie tematów. Goście wysoko ocenili zarówno merytoryczną wartość opracowań jak i sposób prezentacji prac przez studentów.

KONFERENCJE I SEMINARIA NAUKOWE

■ Podstawowe Problemy Metrologii - PPM'98

W dniach 5-8 maja br. w Ustroniu odbyła się konferencja metrologów teoretyków i praktyków, poświęcona aktualnym podstawowym problemom metrologii. Konferencja została zorganizowana przez Instytut Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz Główny Urząd Miar w Warszawie, pod patronatem Komisji Podstawowych Problemów Metrologii Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej PAN oraz Komisji Metrologii Oddziału PAN w Katowicach.

Konferencję otworzył Dziekan Wydziału Elektrycznego Pol. Śląskiej dr hab.inż. Tadeusz Rodacki, prof. Pol. Śląskiej, przy obecności Prezesa Głównego Urzędu Miar dr inż. Krzysztofa Mordzińskiego, Przewodniczącego Komitetu Naukowego Konferencji prof. dr hab.inż. Janusza Jaworskiego oraz Dyrektora Instytutu Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej Pol. Śląskiej prof. dr hab.inż. Brunona Szadkowskiego.

Przedmiotem zainteresowania konferencji były zagadnienia teoretyczne, techniczne, organizacyjno-prawne i technologiczne, wspólne dla wszystkich rodzajów pomiarów, zwłaszcza takie, których rozwiązanie i implementacja prowadzi do ustalenia właściwych wartości wyników. Zagadnienia te są coraz bardziej aktualne, ponieważ m.in. systemy jakości wprowadzane w firmach wymuszają wykonywanie pomiarów wiarygodnych, udokumentowanych, spójnych ze wzorcami państwowymi, o coraz większej dokładności. Wśród pracowników i decydentów rośnie świadomość istnienia i znaczenia problemów metrologicznych. Tematyka 40 zaprezentowanych prac obejmowała zagadnienia związane przede wszystkim z systemem wzorców i ich eksploatacją oraz zagadnienia opracowania wyników pomiarów, teorii błędów i techniki wyznaczania niepewności dla możliwie szerokiej klasy pomiarów. Problematyka konferencji była prezentowana przez przykła-

dy z dziedziny pomiarów wielkości elektrycznych, fizykochemicznych, mechanicznych, włókienniczych, biologicznych. Sesje tematyczne dotyczyły zagadnień ogólnych, infrastruktury metrologicznej, oceny niedokładności pomiarów, wzorców, przetwarzania sygnałów pomiarowych. Prezentowane prace spotkały się z zainteresowaniem uczestników, powodując ożywione, rzeczowe dyskusje.

W konferencji widoczny był duży udział pracowników Głównego Urzędu Miar w Warszawie, którzy zaprezentowali 10 referatów. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele 13 wyższych uczelni, instytutów naukowo-badawczych, pionu metrologicznego Sił Zbrojnych RP, laboratoriów starających się o akredytację oraz dyrektorzy Okręgowych Urzędów Miar z całego kraju. Udział pracowników Politechniki Śląskiej w konferencji był znaczący: przedstawionych zostało 8 referatów, w Komitecie Naukowym pracowali nasi profesorowie: Jerzy Frączek, Janusz Piotrowski i Brunon Szadkowski oraz dr hab.inż. Tadeusz Skubis, który był również przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego.

Prace zaprezentowane na konferencji były opiniowane przez recenzentów zatwierdzonych przez prezydium Oddziału Katowickiego PAN. Materiały konferencji (409 str.) zostały wydane jako prace Komisji Metrologii Oddziału Katowickiego PAN i są dostępne m.in. w bibliotekach Politechnik Śląskiej, Warszawskiej i Opolskiej oraz w Bibliotece Kongresu USA. Uczestnicy zadeklarowali wolę powtórzenia za dwa lata konferencji o tematyce PPM'98, proponując Instytutowi Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej Pol. Śląskiej przyjęcie obowiązków organizatora. W podsumowaniu konferencji mówiono o potrzebie opracowania przewodników aplikacyjnych metod i wymagań zgodnych z aktualnymi przepisami i zaleceniami, o potrzebie opracowania i przedyskutowania przykładowych budżetów niepewności pomiaru różnych wielkości fizycznych, co mogłoby ułatwić laboratoriom spełnienie wymagań norm ISO 9000 lub ISO 45000.

Tadeusz Skubis

■ Zastosowanie Elektromagnetyzmu w Nowoczesnych Technikach i Technologiach

W dniach 17-20 maja br. odbyło się w Węgierskiej Górze VIII Sympozjum Środowiskowe "Zastosowanie Elektromagnetyzmu w Nowoczesnych Technikach i Technologiach", którego głównym organizatorem było Polskie Towar-

zystwo Zastosowań Elektromagnetyzmu i Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej. Współorganizatorami byli: Zespół Pól Połączonych Komitetu Mechaniki PAN, Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, Zakład Badań Podstawowych Elektrotechniki MG i PAN oraz Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej - Oddział w Gliwicach, który był wydawcą Materiałów Konferencyjnych.

Otwarcia obrad dokonali: Dziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej prof. Tadeusz Rodacki oraz prezes Polskiego Towarzystwa Zastosowań Elektromagnetyzmu prof. Andrzej Krawczyk.

W konferencji wzięło udział około 50 naukowców, reprezentujących większość ośrodków naukowo-badawczych i akademickich w Polsce. Specyfiką Sympozjum jest szeroka tematyka, która w bieżącym roku obejmowała następujące zagadnienia:

- Metody obliczeniowe pól elektromagnetycznych,
- Pole magnetyczne w przetwornikach elektromechanicznych,
- Pola sprzężone w materiałach,
- Wpływ pola na organizmy żywe.

Powyższym zagadnieniom poświęcono 31 referatów, a każdemu z nich towarzyszyła - żywa i poszerzająca zakres prezentacji - dyskusja. Duże zainteresowanie wzbudził wykład monograficzny "Podstawy teorii pól połączonych", przygotowany przez profesora Czesława Rymarza z Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie.

Na program kulturalno-krajoznawczy złożyła się wycieczka do Koniakowa i Istebnej oraz koncert na flet solo w wykonaniu Anny Zmarzły z Filharmonii Częstochowskiej.

Komitetowi Naukowemu Sympozjum przewodniczył prof. Krzysztof Kluszczyński, zaś Komitetowi Organizacyjnemu mgr inż. Wojciech Burlikowski (obaj z Instytutu Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej Politechniki Śląskiej).

■ Zebranie plenarne PTETiS

W dniach 1 i 2 czerwca br. odbyło się na Wydziale Automatyki, Elektroniki i Informatyki Zebranie Plenarne Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. W pierwszym dniu zebranych przywitał JM Rektor prof. Bolesław Pochopień oraz Przewodniczący Oddziału Gliwickiego prof. Jan Chojean. Dziekani Wydziałów Elektrycznego oraz Auto-

matyki, Elektroniki i Informatyki, profesorowie Tadeusz Rodacki i Stanisław Kozielski przedstawili gościom profil swych macierzystych Wydziałów i zaprosili do ich zwiedzenia.

Część drugą zebrania prowadził Przewodniczący Zarządu Głównego PTETiS prof. Eugeniusz Koziej. W porządku obrad m.in.: sprawozdanie z działalności Towarzystwa za rok 1997, plan pracy Towarzystwa i projekt budżetu na rok 1998 oraz dyskusja i podjęcie uchwał.

Po południu odbyło się spotkanie w Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej przy ul. Banacha 3, gdzie wysłuchano wykładu pt. "**Ocena jakości kształcenia i akredytacja w świetle planowanych rozwiązań legislacyjnych**", wygłoszonego przez prof. Piotra Wacha z Politechniki Opolskiej. Następnie odbył się koncert w wykonaniu Katarzyny Makowskiej (skrzypce), Mirosława Makowskiego (wiolonczela) oraz gościa z Wiednia - Katarzyny Brzozy (klawesyn).

2 czerwca na Wydziale Automatyki, Elektroniki i Informatyki w Auli A wykłady wygłosili:

dr inż. Stanisław Pietraszek:

"Wirtualne laboratorium elektroniczne - możliwości i ograniczenia";

prof. Marian Pasko, prof. Janusz Walczak:

"Koncepcje optymalizacyjne jako alternatywa teorii mocy w układach z przebiegami niesinusoidalnymi"

Na zakończenie pobytu w Gliwicach zebrani zwiedzili Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych i Muzeum Odlewnictwa w Gliwicach.

Jan Chojcan

■ Program minimalizacji odpadów i poprawy wykorzystania energii w polskich hutach żelaza i stali, metali nieżelaznych i odlewniach

22 czerwca w salach Centrum Studiów Podyplomowych, Nowych Technologii i Restrukturyzacji Przemysłu przy Wydziale Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej odbyło się seminarium na podany wyżej temat. Seminarium to było podsumowaniem programu pilotażowego minimalizacji odpadów w 8 zakładach branży stalowniczej i odlewniczej oraz metali nieżelaznych, prowadzonego we współpracy z World Environment Center z Nowego Jorku. W seminarium uczestniczyli przedstawiciele Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej dr Talarek oraz Izby Handlowej

Metali Nieżelaznych mgr Rączka. W seminarium wzięło udział 56 przedstawicieli z 24 zakładów branży stalowniczej, metali nieżelaznych i odlewniczej.

W trakcie seminarium V-ce Prezydent World Environment Center Rom MICHAŁEK wręczył dyrektorom 8 zakładów uczestniczących w programie minimalizacji odpadów certyfikaty WEC. Następnie przedstawiciele zakładów zaprezentowali projekty realizowane w swoich zakładach.

W ramach programu minimalizacji odpadów i oszczędności energii zrealizowano 14 projektów przy łącznym nakładzie 856 169 zł. Część kosztów w wysokości 379 269 zł związana z zainstalowaniem nowej aparatury została sfinansowana przez WEC. Według wstępnych obliczeń uzyskano efekty ekonomiczne w wysokości 2 254 968 zł oraz znaczące efekty ekologiczne związane ze zmniejszeniem ilości odpadów o około 600 ton/rok. Osiągnięto także znaczne zmniejszenie emisji gazów. Wszystkie projekty charakteryzowały się krótkim czasem zwrotu. Najwięcej projektów zrealizowano w ZML "Kęty" S.A.

Jerzy Barglik

■ Nowoczesne nauczanie geometrii i grafiki inżynierskiej

W dniach 28-30 czerwca br. odbyło się w Wiśle II Ogólnopolskie Seminarium pt. "Nowoczesne nauczanie geometrii i grafiki inżynierskiej". W seminarium, kolejnym z serii spotkań organizowanych przez Ośrodek Geometrii i Grafiki Inżynierskiej Politechniki Śląskiej, reprezentowane były prawie wszystkie ośrodki akademickie kraju (ok. 65 uczestników, 45 referatów) oraz kilka uczelni zagranicznych (Lwów, Kijów, Bratysława). Seminarium odbywało się w obecności przedstawiciela Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego prof. dra hab.inż. Józefa Sułkowskiego.

Motywy przewodnim spotkania była analiza treści realizowanych w technicznych uczelniach programów tytułowych przedmiotów. Dyskutowano także o ich realizacji, uwzględniającej zwłaszcza nowoczesne środki i formy przekazu. Akcentowano potrzebę dalszego eksponowania w nauczaniu tych elementów przedmiotu, które zbliżają go do praktycznych zastosowań w technice, a także sprzyjają wyobraźni przestrzennej przyszłych inżynierów.

POLITYKA NAUKOWA I NAUKOWO-TECHNICZNA PAŃSTWA W PERSPEKTYWIE PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

(tezy referatu Jana Krzysztofa Frąckowiaka, sekretarza KBN,
wygłoszonego na konferencji "NAUKA'98" w dniu 11 maja br. w Warszawie)

Utworzenie Komitetu Badań Naukowych (ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r.) było krokiem głęboko reformującym finansowanie badań w Polsce ze środków publicznych, a także zasady formułowania oraz realizacji założeń polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa. Reforma zbliżyła polską naukę do systemów funkcjonujących w krajach wysoko rozwiniętych.

Najważniejsze cechy nowej, realizowanej obecnie koncepcji, to:

- dostosowanie zasad finansowania B+R do politycznych, ekonomicznych i społecznych reform wprowadzonych w Polsce po roku 1989, w szczególności poddanie kontroli Parlamentu wydatków publicznych na B+R,
- wprowadzenie konkurencji, opartej na merytorycznych kryteriach, jako podstawowej zasady przyznawania środków publicznych na B+R,
- rzeczywiste wzmocnienie roli środowisk naukowych przy tworzeniu i realizacji polityki naukowej państwa, w tym przy podejmowaniu decyzji finansowych,
- *ex-ante*, *ex-post* oraz bieżąca ewaluacja projektów i programów badań, w tym realizowanych w systemie konkursów o granty badawcze; ocena instytucji naukowych oraz indywidualnych badaczy,
- jawność i przejrzystość procedur decyzyjnych dotyczących finansowania badań, publiczne upowszechnianie treści podejmowanych decyzji.

Najważniejsze średniookresowe cele polityki naukowej mają charakter systemowy (horyzontalny):

- poprawa efektywności i rzetelności wykorzystania środków publicznych w sferze nauki,
- wzrost pozabudżetowych inwestycji w badania naukowe i prace rozwojowe,
- wsparcie procesu integracji Polski z Unią Europejską.

Programy tematyczne w większości przypadków powinny wynikać z potrzeb gospodarczych i społecznych kraju, zmierzać do osiągnięcia konkretnych celów praktycznych. Powinny także prowadzić do wzmocnienia pozycji Polski w multilateralnych programach badawczych Unii Europejskiej.

W przyszłości będzie kontynuowana polityka wspierania środkami publicznymi badań umożliwianych celami poznawczymi. Na ten cel można jednak poświęcać ograniczoną część budżetu nauki. Swoboda wyboru tematyki prac będzie tutaj szła w parze z wysokimi wymaganiami dotyczącymi poziomu badań. Preferencje winny dotyczyć badań podstawowych:

- prowadzonych na wysokim w skali światowej poziomie,
- prowadzących do ważnych poznawczo wyników, mogących wywrzeć wpływ na rozwój innych obszarów nauki,
- rokujących szanse uzyskania wyników o praktycznym, w szczególności technologicznym znaczeniu.

Najważniejsze kierunki badań, zwłaszcza spełniających ostatnie kryterium, będą rozwijane m.in. w systemie konkursów na wykonanie projektów badawczych zamawianych przez KBN.

Podstawowym zadaniem nauki w najbliższych latach, a także w dalszej perspektywie, będzie wsparcie dla wzrostu innowacyjności, przede wszystkim w gospodarce, ale także i w innych obszarach aktywności społeczeństwa. Oczekuje się, że nauka przyczyni się w istotny sposób do osiągnięcia celów polityki innowacyjnej państwa.

Przedmiotem oddziaływania takiej polityki w skali kraju są przede wszystkim przedsiębiorstwa, zwłaszcza małe i średnie. Głównym celem jest i będzie nadal tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu i skutecznej realizacji przedsięwzięć innowacyjnych, takich jak wdrażanie nowych technologii, produktów, usług i metod zarządzania (...)

Jako **najważniejsze cele szczególne polityki innowacyjnej** można wskazać:

- Długookresowy, stabilny wzrost kapitału ludzkiego przez rozwój ilościowy i wzrost efektywności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia ustawicznego, a także przez kształcenie pracą ("learning by doing") w innowacyjnych przedsiębiorstwach.
- Przyspieszenie tempa wzrostu liczby i wymiaru ekonomicznego przedsięwzięć innowacyjnych w gospodarce (zwłaszcza wśród małych i średnich przedsiębiorstw) i w służbach publicznych.

- Dostosowanie sfery B+R do warunków gospodarki rynkowej, w szczególności zbliżenie relacji pomiędzy B+R wykonywanych w sferze przedsiębiorstw i w sferze instytucji państwowych do relacji występujących w krajach wysoko rozwiniętych.
- Upowszechnienie publicznego rozumienia oraz poparcia dla B+R i przedsięwzięć innowacyjnych, jako podstawy długookresowego rozwoju kraju i trwałego wzrostu jakości życia.
- Powstawanie i rozwój regionalnych systemów innowacji obejmujących w szczególności:
 - sieci podmiotów pośredniczących pomiędzy sferą B+R i sferą gospodarki, zajmujących się m.in. promocją i transferem technologii, komercjalizacją badań, pomocą ekspercką w przedsięwzięciach innowacyjnych, gromadzeniem i upowszechnianiem informacji gospodarczej, technologicznej, naukowej,
 - sieci inkubatorów technologii i przedsiębiorczości,
 - regionalnych systemów edukacji (w tym kształcenia ustawicznego) ukierunkowanych na potrzeby gospodarki.

Najważniejsze instrumenty, rozwiązania i przedsięwzięcia proponowane w celu poprawy wykorzystania nauki dla wzrostu innowacyjności gospodarki:

- Rozszerzenie ukierunkowanej na potrzeby gospodarki oferty szkolnictwa wyższego (w tym zawodowego) i instytucji kształcenia ustawicznego. Wsparcie dla tworzenia i rozwoju regionalnych systemów edukacji.
- Ukierunkowanie polityki naukowej na lepszą, efektywniejszą realizację najważniejszych funkcji nauki, tj.:
 - **funkcję edukacyjną:** wsparcie badań, których prowadzenie umożliwia rozwój kadr dydaktycznych w szkołach wyższych i w innych instytucjach nauki;
 - **funkcję innowacyjną:** wsparcie badań zmierzających do konkretnych celów praktycznych (zwłaszcza gospodarczych), a w szczególności badań podtrzymujących i rozwijających zdolność wdrażania zagranicznych technologii i innych wyników B+R do krajowej praktyki gospodarczej (technologica watch).
- Wprowadzanie nowych i modyfikowanie istniejących instrumentów polityki ekonomiczno-finansowej, zwłaszcza dotyczących podatków i rynku kapitałowego. Celami głównymi są:
 - utworzenie instrumentów prawno-finansowych wspierających powstawanie i działalność instytucji kapitału ryzyka,
 - pobudzanie badań naukowych i prac rozwojowych ukierunkowanych na konkretne projekty innowacyjne,
 - pobudzanie działalności wspomagającej współpracę pomiędzy sferą B+R i sektorem przedsiębiorstw, wsparcie programów upowszechniania technologii,
 - obniżenie kosztów i ryzyka przedsięwzięć innowacyjnych, podejmowanych zwłaszcza przez małe i średnie przedsiębiorstwa,
 - obniżenie progu rentowności inwestycji przedsiębiorstw w badania naukowe i prace rozwojowe.
- Rozwój infrastruktury wspomagającej wymianę i dostęp do informacji o B+R, technologiach, dostępie do kapitałów inwestycyjnych, itp.
- Restrukturyzacja jednostek badawczo-rozwojowych pracujących na rzecz gospodarki, zwłaszcza przemysłu (przekształcenia własnościowe, utworzenie kategorii państwowych instytutów naukowych wykonujących zarówno badania, jak i zadania typu służb publicznych). Wzrost B+R prowadzonych w sektorze przedsiębiorstw w relacji do B+R w sektorze państwowym.
- Przyjęcie ustawy o działalności B+R i nowelizacja niektórych innych ustaw (o utworzeniu KBN, o jednostkach b-r). Najważniejsze założenia nowych regulacji to:
 - definicja działalności B+R; możliwość jej wspierania przez państwo niezależnie od statusu prawnego jednostki wykonującej tę działalność,
 - definicja działalności wspomagającej współpracę pomiędzy sferą B+R i sektorem przedsiębiorstw,
 - zasady przekształceń własnościowych jednostek sfery nauki,
 - definicja i zadania państwowych instytutów naukowych,
 - zasady koncesjonowania niektórych rodzajów B+R.
- Wsparcie dla tworzenia i rozwoju regionalnych systemów innowacji opartych na powiązaniach pomiędzy sektorami edukacji i B+R oraz sektorem przedsiębiorstw. Tworzenie regionalnych instrumentów finansowych wspierających rozwój innowacyjności.
- Dostosowanie zakresu i zasad regulacji obrotu gospodarczego (regulacje takie dotyczą np. przepisów bezpieczeństwa i norm tech-

nicznych, zasad certyfikacji, zasad ochrony konsumenta, zasad odpowiedzialności za wady wyrobów, ekspertyz i certyfikatów) do wymogów gospodarki rynkowej, w tym - do systemu prawa Unii Europejskiej.

Elementem polityki rozwoju badań i wzmocnienia ich podstawowych funkcji jest **rozwój międzynarodowej współpracy naukowej**, w tym zwłaszcza współpracy wielostronnej w ramach programów i inicjatyw Unii Europejskiej. W szczególności można wymienić następujące działania, których perspektywicznym celem jest osiągnięcie równorzędności we współpracy naukowej i technologicznej Polski z innymi państwami Europy i świata:

- harmonizacja prawa polskiego z *acquis communautaire* w obszarach badań naukowych i prac rozwojowych (praktycznie osiągnięta, wymagająca jednak stałego monitoringu i aktualizacji w najbliższych latach),
- wzrost uczestnictwa w projektach inicjatywy EUREKA, programu COST, programach naukowych NATO, innych programach współpracy dwustronnej i wielostronnej, zwłaszcza w skali europejskiej,
- tworzenie nowych lub włączanie się polskich instytucji i zespołów badawczych do istniejących międzynarodowych sieci naukowych, tworzenie międzynarodowych instytutów naukowych na terenie Polski oraz włączanie się do działalności takich instytutów za granicą,
- przystąpienie Polski do V Programu Ramowego UE (w praktyce wynegocjowane, wymagające jednak podpisania stosownej umowy i opłacania później uzgodnionych składek); podniesienie konkurencyjności polskich zespołów naukowych w kluczowych programach tematycznych VPR, takich jak:
 - poprawa jakości życia i zarządzania zasobami przyrody ożywionej (żywność a zdrowie, środowisko a zdrowie, cell factory, starzejąca się ludność, itp.),
 - budowa przyjaznego dla użytkownika społeczeństwa informacyjnego,
 - wsparcie konkurencyjnego i trwałego rozwoju,
 - energia, środowisko i trwały rozwój,
 a także w programach horyzontalnych:
 - umocnienie międzynarodowej roli nauki UE,
 - wsparcie innowacji i zachęty dla uczestnictwa małych i średnich przedsiębiorstw,
 - rozwój kadr naukowych oraz społeczno-ekonomicznych podstaw tworzenia zasobów wiedzy.

FINANSE NAUKI'98

(tezy referatu Małgorzaty Kozłowskiej, podsekretarza stanu w urzędzie KBN, wygłoszonego na konferencji "NAUKA'98" w dniu 12 maja br. w Warszawie)

Planowane nakłady na naukę z budżetu państwa na 1998 rok wynoszą 2 405 545 tys. zł. W relacji do wskaźników makroekonomicznych, założonych na 1998 r. podstawowe proporcje dla kwoty wydatków budżetowych na naukę w porównaniu z 1997 r. są następujące: wzrost nominalny o 9,7% (przy inflacji 11%); spadek realny o 1,2%; udział w PKB: 1997 r. - 0,50%, 1998 r. - plan 0,471%; udział w wydatkach budżetu państwa ogółem: 1997 r. - 1,72%, 1998 r. - 1,68%.

W założeniach do realizacji ustawy budżetowej na rok 1998 w części 48 - KBN, w dziale 77 - Nauka, przyjęto, że z uwagi na ograniczoną wielkość środków na naukę niezbędne jest podjęcie działań przez Komitet Badań Naukowych w 1998 r. w dwóch kierunkach:

- *działań wewnętrznych dotyczących:*
 - a) doskonalenia zasad podziału środków w ramach działu 77-Nauka i określenia priorytetów,
 - b) doskonalenia procedur przyznawania środków i egzekwowania efektywnego ich wykorzystania,
- *działań proinnowacyjnych mających na celu zwiększenie zleceń na B+R, a tym samym zwiększenie dopływu środków pozabudżetowych do sfery nauki.*

W ramach pierwszego kierunku działań przyjęto następujące założenia:

1. **Preferencjami finansowymi w 1998 r.** odnoszonymi do inflacji średniorocznej (planowana 11% na 1998 r.) objęte zostaną:
 - a) badania własne szkół wyższych (15%),
 - b) specjalne programy i urządzenia badawcze (13%),
 - c) projekty badawcze własne (12%),
 - d) projekty celowe (37% w zakresie nowych umów),
 - e) współpraca naukowa i naukowo-techniczna z zagranicą, w szczególności udział w międzynarodowych programach badawczych (18%).
2. **Na realnym poziomie 1997 r.** (tj. z uwzględnieniem zakładanego wskaźnika inflacji) planowane są środki na:

- a) dofinansowanie działalności statutowej jednostek naukowych i jednostek badawczo-rozwojowych,
- b) zadania realizowane przez podmioty działające na rzecz nauki,
- c) zadania wyodrębnione, określane przez Komitet.

3. Ograniczenia dotyczyć będą:

- a) inwestycji - podstawową przyczyną zmniejszenia nakładów na ten cel są założenia makroekonomiczne przyjęte w ustawie budżetowej na 1998 r. - zmniejszenie w porównaniu do 1997 r. o 25%,
- b) środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania, przyznawanych przez KBN organom administracji rządowej (DOT-resorty) w zakresie środków redystrybuowanych przez te organy na rzecz jednostek - zmniejszenie w porównaniu do 1997 roku planowanych kwot do podziału na resorty i PAN ok. 50%. *Podstawową przesłanką takiego założenia była teza, że kierownictwo jednostek jest w stanie podjąć lepszą decyzję o finansowaniu zadań w ramach przyznanej dotacji na działalność statutową.*

4. W zakresie doskonalenia procedur określonych obszarów decyzyjnych przewiduje się:

- a) kontynuację analiz i ocen badań naukowych, głównie pod kątem wytyczenia priorytetowych kierunków badań naukowych,
- b) podjęcie szczegółowego przeglądu jednostek naukowych i jednostek badawczo-rozwojowych. Przegląd jednostek trwać będzie ok. 3 lat. Powinien on doprowadzić do restrukturyzacji organizacyjnej i profilu badawczego jednostek,
- c) kontynuację prac nad dokumentem "Zasady i kryteria przeglądu jednostek naukowych"; dokument ten zostanie udostępniony całemu środowisku,
- d) wprowadzenie nowych zasad podziału środków na działalność statutową na poziomie tzw. "podziału pierwotnego" (na zespoły komisji Komitetu). W tym zakresie proponuje się m.in. wprowadzenie wskaźnika "kosztochłonności" dziedzin i dyscyplin naukowych, łączne rozpatrywanie wielkości środków przewidywanych na działalność statutową i badania własne szkół wyższych oraz łączne rozpatrywanie środków na działalność statutową i projekty celowe jednostek badawczo-rozwojowych,

- e) wejście w życie zmodyfikowanych przez KBN przepisów dotyczących projektów badawczych własnych oraz projektów badawczych zamawianych.

5. W 1998 r. utrzymane jest dofinansowanie przez KBN - w formie dotacji na SPUB - kosztów utrzymania i eksploatacji sieci (MAN) i centrów komputerowych dużej mocy obliczeniowej (KDM). Z dotacji jednostki będą mogły finansować zakupy licencji na oprogramowanie. Wobec ograniczonych nakładów na inwestycje znacznie zmniejszone zostaną nakłady na inwestycje związane z infrastrukturą informatyczną, w szczególności na rozbudowę wyposażenia centrów komputerów dużej mocy obliczeniowej.

W ramach drugiego wskazanego kierunku działań, mających na celu zwiększenie możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych, KBN w aktualizacji "Założeń polityki proinnowacyjnej państwa" skoncentruje się nad następującymi rozwiązaniami finansowymi i ekonomicznymi:

- tworzenie funduszy typu venture capital,
- tworzenie instytucji pośredniczących w zakresie transferu technologii na szczeblu regionalnym,
- pobudzanie polityki inwestycyjnej banków dla przedsięwzięć wysokiego ryzyka,
- pobudzanie rozwijania oferty ubezpieczeń dla przedsięwzięć o wysokim stopniu ryzyka,
- zrównanie praw w zakresie dostępu do środków budżetowych zaplecza badawczo-rozwojowego podmiotów gospodarczych (jako otwarcie dla przekształceń własnościowych, w szczególności jednostek badawczo-rozwojowych).

Zmiana zasad finansowania WNT (współpracy naukowej i naukowo-technicznej z zagranicą wynikającej z umów międzyrządowych), w związku z nowelizacją rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 1998 r. w sprawie szczególnych zasad gospodarowania środkami z budżetu państwa przeznaczonymi na naukę (Dz.U. Nr 12, poz. 46) stworzone zostały podstawy prawne do finansowania - w formie dotacji na działalność statutową jednostek naukowych i jednostek badawczo-rozwojowych - wymiany osobowej i kosztów konferencji międzynarodowych organizowanych w kraju wynikających z umów międzyrządowych, albo w programach lub protokołach wykonawczych do tych umów, z tym że środki dla Polskiej Aka-

demii Nauk (Biuro Współpracy z Zagranicą) będą przekazywane na podstawie umów. Jednostki otrzymają w 1998 r. środki na wymienione cele (po rozpatrzeniu wniosków), na podstawie decyzji Przewodniczącego KBN w formie dotacji - na działalność statutową - wyodrębnionej, z określeniem możliwości ich wykorzystania na zadania z zakresu wymiany osobowej i kosztów konferencji.

Decyzją Przewodniczącego KBN wprowadzono zmianę zasad finansowania importu czasopism naukowych i innych nośników informacji. Środki na ten cel przyznawane będą w formie dotacji wyodrębnionej w 1998 r. na działalność statutową szkół wyższych, placówek naukowych i jednostek badawczo-rozwojowych posiadających uznane biblioteki naukowe.

Z PRAC KBN

17 czerwca br. odbyło się posiedzenie Komitetu Badań Naukowych, na którym przyjęto m.in. następujące uchwały:

- O zmianie uchwały z 18 marca br. w sprawie podziału środków na dofinansowanie działalności ogólnotechnicznej i wspomagającej badania w 1998 roku (DOT'98). W związku ze zmianą zasad dofinansowania importu czasopism naukowych i innych nośników informacji naukowej zwiększono łączną kwotę z 37 240 000 zł do 40 199 504 zł.
- W sprawie podziału środków przeznaczonych na finansowanie projektów badawczych XV konkursu między komisje i zespoły komisji Komitetu Badań Naukowych. Ustalono, że w XV konkursie w 1998 roku będzie wykorzystane łącznie 43 905 022 zł na finansowanie projektów badawczych. Ustalono następujący podział tych środków:
 - Komisja Badań Podstawowych - 18 514 075 zł,
 - Komisja Badań Stosowanych 19 967 973 zł (w tym 925 500 zł na finansowanie projektów badawczych z zakresu obronności i bezpieczeństwa państwa),
 - 5 422 974 zł przeznaczona się na finansowanie projektów badawczych osób rozpoczynających pracę naukową oraz projektów badawczych zgłoszonych przez promotorów prac doktorskich.

- O podziale środków na dofinansowanie zakupu licencji krajowych na oprogramowanie komputerowe (3 000 000 zł) oraz rozbudowy i udostępniania baz danych (3 534 075 zł).

Ponadto Komitet zapoznał się z informacjami:

- wstępną o projektach celowych zamawianych XVII konkursu,
- dotyczącą raportów z realizacji zadań dofinansowanych ze środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania (DOT-R) w 1997 roku przedłożonych przez organy administracji rządowej,
- o pracach nad systemem parametrycznej oceny jednostek sfery nauki,
- o wystąpieniu przewodniczącego KBN do ministra finansów w sprawie projektu budżetu nauki na rok 1999, w którym wnosi się o ustalenie na finansowanie nauki w 1999 roku kwoty odpowiadającej 1 proc. produktu krajowego brutto (PKB), w tym z budżetu państwa 0,6 proc PKB,
- o harmonizacji prawa polskiego z prawem Unii Europejskiej w obszarze "technologie informacyjne",
- dotyczącą stanu środków działu 77 - "Nauka",
- na temat bazy danych o polskich naukowcach tworzonej w związku z Piątym Programem Ramowym Unii Europejskiej (informacje o bazie i formularz zgłoszeniowy jest dostępny w Internecie pod adresem <http://www.kbn.gov.pl/VPR/ekspert.html>).

Następne posiedzenie Komitetu zaplanowano na 16 września br.

Z NOTATNIKA PRZEWODNICZĄCEGO RG Sz.W.

Na XV plenarnym posiedzeniu w dniach 13 i 14 maja br. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego:

- rozpatrzyła i zaopiniowała pozytywnie wnioski o utworzenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie (był to pierwszy wniosek rozpatrywany w oparciu o "Ustawę o wyższych szkołach zawodowych");
- przyjęła uchwałę w sprawie umożliwienia odrażania służby wojskowej studentom wszystkich typów studiów wyższych oraz słuchaczom studiów doktoranckich;
- postanowiła dopisać do listy kierunków uniwersyteckich "Papiernictwo i poligrafie";
- przyjęła uchwały określające minima programowe dla 4 kierunków studiów ("Rolnictwo",

"Technologia żywności i żywienie człowieka", "Technologia drewna", "Rybnictwo");

- w odpowiedniej uchwale wyjaśniła - na wniosek MEN - jak należy rozumieć wymagania kadrowe dla kierunku "Filologia";
- rozpatrzyła sprawy związane z opiniowaniem wniosków różnych uczelni dotyczących uruchamiania kierunków studiów i uprawnień do nadawania stopni naukowych.

W dniach 17 i 18 czerwca br. odbyło się XVI posiedzenie RG Sz. W., na którym:

- zapoznano się ze sprawozdaniami z posiedzeń różnych gremiów, w których uczestniczyli przedstawiciele RG;
- rozpatrzono 5 wniosków o nadanie uprawnień do prowadzenia studiów magisterskich w szkołach niepaństwowych (3 zaopiniowano pozytywnie, 2 negatywnie);
- rozpatrzono 8 wniosków o utworzenie szkół niepaństwowych względnie o zgodę na uruchomienie nowych kierunków studiów w uczelniach już istniejących (5 zaopiniowano pozytywnie, 3 negatywnie);
- podjęto decyzję o dopisaniu do listy kierunków studiów kierunku "Zarządzanie i inżynieria produkcji";
- uchwalono minima programowe dla 3 kierunków ("Chemia", "Filologia", "Geografia");
- wyrażono pozytywne stanowisko dotyczące ogólnej koncepcji reformy edukacji;
- przyjęto stanowisko w sprawie przygotowania nauczycieli do zadań wynikających z programu reformy edukacji, w którym stwierdza się m.in., że "... kształcenie nauczycieli powinno odbywać się w sposób odrębny, ale w ramach istniejących kierunków studiów".

Z tego posiedzenia Rady przedstawiamy niżej w całości dwa dokumenty:

- uzasadnienie wprowadzenia kierunku "Zarządzanie i inżynieria produkcji" oraz
- stanowisko w sprawie Projektu Reformy Systemu Edukacji.

UZASADNIENIE wprowadzenia kierunku

"Zarządzanie i inżynieria produkcji"

Niemal wszystkie uczelnie techniczne kształcą inżynierów specjalizujących się w problematyce zarządzania procesami produkcyjnymi. Począwszy od 1992 r. ten profil kształcenia objęty został kierunkiem studiów "Zarządzanie i marketing" o wyraźnie proekonomicznym nachyleniu. Spowodowało to z konieczności znaczne ograniczenie liczby przedmiotów technicz-

nych w programach kształcenia i ogromne trudności w dostosowaniu tych programów do wymagań wynikających z uchwały Nr 356/96 Rady Głównej z dnia 28 listopada 1996 r., a dotyczącej nadawania tytułu zawodowego "inżynier". Według opinii wielu środowisk akademickich w kraju proekonomiczny profil kształcenia wypacza w istotny sposób sylwetkę "inżyniera produkcji", który ze względu na brak odpowiedniej wiedzy inżynierskiej nie jest właściwie przygotowany do rozwiązywania problemów technicznych, występujących w procesie zarządzania produkcją, czy też przedsiębiorstwem.

Nowy kierunek studiów "Zarządzanie i inżynieria produkcji" jest kierunkiem interdyscyplinarnym o wyraźnie technicznym nachyleniu. Program studiów obejmuje, obok przedmiotów ogólnych, przedmioty z zakresu nauk ekonomicznych, nauk o zarządzaniu oraz nauk technicznych, przy czym te ostatnie stanowią ponad 50% ogółu obciążeń. Struktura przedmiotów kierunkowych - technicznych w tzw. "minimum programowym" umożliwia dostosowanie szczegółowego programu tych przedmiotów do potrzeb różnych specjalności technicznych. Tym samym utworzenie kierunku studiów "Zarządzanie i inżynieria produkcji" umożliwia realizację wszystkich wniosków i postulatów, kierowanych do Rady Głównej przez środowiska techniczne i ekonomiczne w kraju.

Stanowisko Nr 32/98

Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie "Projektu reformy systemu edukacji"

Rada Główna wyraża przekonanie, że reforma systemu edukacji, traktowana całościowo, ma doniosłe znaczenie i ze zdecydowaną aprobatą wita inicjatywę Ministra Edukacji Narodowej w tej sprawie. Inicjatywa ta, w swych ogólnych zarysach odpowiada postulatowi wysuwanym wielokrotnie przez Radę Główną.

Rada Główna uważa, że "Projekt reformy systemu edukacji" (publikacja książkowa, MEN, WSiP, Warszawa 1998) proponuje właściwą ogólną koncepcję systemu szkolnego na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i licealnym.

Projekt ten wymaga szerokiej dyskusji w gronach fachowców. Dyskusja powinna dotyczyć zarówno spraw ogólnych, strukturalnych, strategicznych jak i problemów szczegółowych (w tym np. sposobów realizacji koncepcji "nauczania zintegrowanego" i "blokowego", podstaw programowych, kształcenia nauczycieli, systemu awansowego nauczycieli, systemów egzaminacyjnych).

Do spraw o znaczeniu strategicznym należy problem ustalenia wieku rozpoczynania edukacji szkolnej; Rada Główna uważa, że edukację należy rozpoczynać w wieku lat 6 i że decyzji w tej sprawie nie należy odkładać na bliżej nieokreśloną przyszłość.

W dalszych pracach nad reformą edukacji trzeba wykorzystać wszystkie opinie i uwagi formułowane przez różne grona fachowców wypowiadających się w tej sprawie.

Z PRASY

Nie jesteśmy gorsi od Unii...

Gazeta Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej PARLAMENT (nr 4 z czerwca 1998 r.) zamieściła obszerny wywiad z prof. Wilibaldem WINKLEREM, Wiceministrem ds. integracji europejskiej i współpracy z zagranicą w Ministerstwie Edukacji Narodowej, zatytułowany jak wyżej. A oto wybrane fragmenty tej rozmowy:

- Obecny, 1998 rok jest czasem kiedy Polska przystępuje do konkretnych negocjacji stowarzyszeniowych z Unią Europejską. Jak Pan Minister, jak polska edukacja jest do tego przygotowana?

W przeciagu ostatnich kilkunastu lat wykladałem na kilku uczelniach w zachodnich Niemczech, Włoszech i Anglii. Mam za sobą takie zbiorcze doświadczenie, głównie z tamtych kontaktów ze studentami i programami dydaktycznymi. Stąd niedawno na konferencji w Łodzi, w obecności kilku wysokich urzędników Unii Europejskiej, wyraziłem takie zdanie: Szkolnictwo wyższe i edukacja na poziomie wyższym w Polsce nie odbiega, a może czasami jest lepsza niż w niejednym kraju Unii. Wszyscy obecni na tej konferencji - wraz z delegatami Brukseli - przychyliłi się do mojej opinii. Zgodzono się, że nie będziemy mieli w tej dziedzinie takich problemów, jakie mamy np.: z hutnictwem czy rolnictwem. Uważam, że nawet zróżnicowany poziom kształcenia naszych uczelni plasuje nas co najmniej w środku rankingu europejskich systemów edukacyjnych na poziomie wyższym. Jediną słabą naszą stroną są być może zbyt przeładowane programy. Nasi studenci są zbyt "nauczani". Daje się im za mało swobody do samodzielnego pogłębiania wiedzy. Np. w Niemczech w ciągu tygodnia mają oni tylko ok. 20-25 godzin zajęć.

- Uważa więc Pan, że polski system edukacji wyższej jest poprawnie skonstruowany?
Niezupełnie. Będziemy musieli rozstrzygnąć sporną dotychczas kwestię wzajemnego zna-

wania dyplomów. Chcemy, by dyplomy naszych uczelni były równoprawne z dyplomami innych państw europejskich. Jak na razie nostryfikacja odbywa się na zasadzie bilateralnej. Wierzę jednak, że już wkrótce powstanie wolny rynek uczelni i automatycznie ranking najlepszych uczelni w Europie. (...).

- Roztacza Pan piękną wizję powrotu do czasów średniowiecza, kiedy to ludzie (a wraz z nimi ich umiejętności, wiedza i talent) swobodnie przekraczali granice i osiedlali się gdzie chcieli. Nie istniały praktycznie żadne bariery by podjąć naukę w dowolnym miejscu w Europie. Jediną barierę stanowiły finanse. Sądzi Pan, że już wkrótce zaistnieje możliwość tak swobodnego przepływu myśli i osób jak w średniowieczu?

Owszem. Należałoby przyjąć jednak pewne ograniczenia. Wówczas to były inne uczelnie: dosyć małe, bardzo znane, ze stosunkowo niewielką liczbą studentów. Duży wpływ na podjęcie wtedy decyzji: gdzie studiować, miało to kto tam wykłada z wybitnych naukowców. Wbrew pozorom kosztowało to nie mało. O ile liczba studentów w naszych uczelniach stale wzrasta, to z finansami wciąż jest niedobrze. Stąd taką popularnością cieszą się europejskie programy wspierania studiów. Obecnie chcąc studiować np. w Krakowie trzeba posiadać środki na mieszkanie prywatne - z reguły miejsc w akademikach wystarcza tylko dla pewnej części chętnych - wyżywienie, ubranie, zakup niezbędnych pomocy naukowych. To wszystko sporo kosztuje. Dosyć często dochodzi teraz do sytuacji, że studenci przechodzą dokładne sito przy kwalifikacjach na zagraniczne stypendium, a kiedy przychodzi do omówienia szczegółów pobytu, niedoszli stypendyści szybko rezygnują rozczarowani niskimi zasiłkami. Ponadto musimy wpiery wypracować takie mechanizmy, które pozwolą na zaliczenie na macierzystej uczelni wyników przedmiotów, które stypendysta zaliczył poza granicami naszego kraju. To musi być przejrzyste i zrozumiałe zarówno dla studentów, jak i nauczycieli akademickich. Możliwe, że pewnym światelkiem w tunelu okaże się system kredytowy - przedmioty będą przeliczane na punkty. Z pewnością ułatwi to życie studentom i ich dziekanom.

Następnie rozmowa dotyczyła znanych nam programów Unii Europejskiej TEMPUS, SOKRATES i ERASMUS, służących rozwojowi współpracy pomiędzy uczelniami europejskimi. W końcowej części pytano o szanse pozyskiwania grantów europejskich oraz kwestię wymiany studenckiej.

- Czy Polacy na tyle dobrze formułują swoje wnioski, że są one w stanie konkurować z tymi pisanymi po drugiej stronie Łaby?

Tak, to faktycznie sprawa sporo problemu. Przygotowanie odpowiedniego wniosku do Unii Europejskiej to nie lada sztuka. Przebywając na zachodnich uniwersytetach miałem możliwość przyjrzeć się dokładnie, jak wygląda tam konstruowanie takiego projektu. W niektórych ośrodkach tak bardzo docenia się korzyści z tego płynące, że zatrudnia się specjalne osoby, których zadaniem jest tylko i wyłącznie formułowanie wniosków do różnych instytucji i programów, w imieniu studentów i naukowców wszelkich dziedzin i kierunków danej uczelni. Trzeba być świadomym, że dobrze napisany projekt daje już na wstępie aż 80% szans na pozytywne rozstrzygnięcie wniosku. To bardzo dużo. Już we wstępnej weryfikacji wniosków zdarza się pewien procent wadliwie wypełnionych. Przy długotrwałej współpracy polskich uczelni z zachodnimi większość z nich decyduje się na zlecenie konstruowania wniosku przez zachodniego partnera. Dzieje się tak dlatego, że oni mają większe doświadczenie i lepiej orientują się w jakich proporcjach to ułożyć.

- W tym roku zostanie zorganizowany w Polsce Euro-Week. Jak Pan zapatruje się na kwestię wymiany studenckiej?

Każda impreza, która odbywa się po raz pierwszy szuka dopiero swojej koncepcji i modelu realizacji. Wszelkie inicjatywy, które zmierzają do większej integracji młodzieży zasługują na daleko idące poparcie ministerstw. Musi być jednak jasno określony cel jaki taka inicjatywa ma zamiar osiągnąć, gdyż trudno roztaczać specjalny parasol pomocy przy kufłu piwa. Chcę wyraźnie podkreślić, że każdy dobry pomysł studentów będą rozpatrywał ze szczególną troską.

Szanse i zagrożenia

Pod takim tytułem opublikowano w czasopiśmie "Śląsk" wypowiedzi Rektorów czterech uczelni śląskich, tj.: Politechniki Śląskiej, Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Opolskiego. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej, żywo dyskutowanym w różnych gremiach i środowiskach, Panów Rektorów poproszono o wypowiedzi z punktu widzenia Górnego Śląska. Niżej przedstawiamy Państwu pełną wypowiedź na ten temat JM Rektora naszej Uczelni, prof. Bolesława POCHOPIENIA.

Proces integracji europejskiej można rozpatrywać w wymiarze: społecznym, ekonomicznym, socjalnym, socjologicznym, kulturowym. Obec-

ność w Unii Europejskiej - cel strategiczny Polski - służy:

- przyspieszeniu rozwoju gospodarczego,
- modernizacji gospodarki i systemu prawnego,
- złagodzeniu luki rozwojowej dzielącej nasz kraj od państw europejskich.

Przyszłe miejsce polskiej gospodarki w poszerzonej Unii Europejskiej będzie wynikiem polityki gospodarczej prowadzonej już dziś. Będzie więc zależęć od sposobu restrukturyzacji podstawowych sektorów gospodarki i tempa przekształceń własnościowych. Warunkiem pełnego wykorzystania szans płynących z integracji będzie też odpowiednie przygotowanie się gospodarki do funkcjonowania w ramach jednolitego rynku i osiągnięcie wysokiej konkurencyjności przez wszystkie podmioty gospodarcze.

Określenie zdolności gospodarki Górnego Śląska do konkurowania w zakresie dóbr zjednoczonej Europy stanowi przyczynek do podjęcia działań przyspieszających wzrost gospodarczy w naszym regionie. Tworzy on jednak określone zagrożenia: między innymi bezrobocie. Rodzi to potrzebę tworzenia nowych miejsc pracy oraz wypracowania określonych form edukacji dla rozwoju kapitału ludzkiego, a w szczególności podniesienia poziomu wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych społeczności regionalnej. Dużą rolę w osiągnięciu tego celu odgrywają uczelnie wyższe, które powinny przygotowywać przyszłych swoich absolwentów do zintegrowanego europejskiego rynku pracy. To także wyzwanie dla uczelni przygotowujących przyszłych menedżerów - by posiadana przez nich wiedza stanowiła w sposób oczywisty naturalną i konieczną podstawę sprawnego, profesjonalnego działania w praktyce. Uczelnie polskie uczestniczą w procesie europeizacji edukacji między innymi w ramach programów SOKRATES czy LEONARDO. SOKRATES - ERASMUS obejmujący szkolnictwo wyższe, wspiera europejską współpracę uczelni wyższych ze wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej, EFTA i krajów stowarzyszonych. Działające na Górnym Śląsku uczelnie są przygotowane do kształcenia wysoko kwalifikowanych kadr zarządzających. Kształcenie elit powinno stać się głównym celem przygotowawczym przed wejściem do Unii - daleko bardziej ważnym niż zdobycie środków finansowych, gdyż gruntowna wiedza ekonomiczna pozwoli sprostać konkurencyjnym siłom rynkowym Unii Europejskiej. Uczelnia powinna stanowić więc zaplecze intelektualne dla restrukturyzowanego regionu - jest to szansa naszej obecności w europejskim a także światowym domu akademickim.

ZABRZE W RYSUNKACH 1997

15 czerwca br. w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu otwarto poplenerową wystawę "Zabrze w rysunkach 1997", na której pokazano ok. 100 prac studentów Wydziału Architektury naszej Uczelni. Za najlepsze rysunki wręczono nagrody. Aneta KULESA uzyskała nagrodę Biskupa Ordynariusza Diecezji Gliwickiej za najlepszy rysunek obiektu sakralnego. Rektor Politechniki Śląskiej nagroził Aleksandrę WITECZEK za uzyskane rezultaty w ramach wakacyjnej praktyki "Zabrze'97 w rysunkach". Nagrodę Prezydenta Miasta Zabrze za najlepsze rysunki w grupach studenckich otrzymali: Aleksandra KOŁODZIEJCZYK, Bartosz MAJEWSKI, Anna NOWAK, Grzegorz NOWAK, Ewa POWIEC-KA i Agnieszka WENKLAR. Za popularyzację wartości kulturowych Śląska zabrzańskie koło Związku Gómoślazaków nagrodziło Monikę JAŚKIEWICZ. Wystawę prac będzie można oglądać do września br.

Plenery w Zabrzu organizowane są od 1995 r. dla studentów po I roku studiów Wydziału Architektury. Organizatorem jest Zakład Sztuk Plastycznych Katedry Architektury i Metodyki Projektowania.

AChPŚI - podsumowanie sezonu 1997/98

Inaugurując XVIII Gliwickie Spotkania Chóralne JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Bolesław Pochopień wyróżnił Akademicki Chór Politechniki Śląskiej, o czym pisaliśmy już w poprzednim wydaniu Z ŻYCIA....

A oto kalendarium imprez, w których uczestniczył w maju br. AChPŚI:

- 3 maja - Gliwice - Oprawa uroczystości 3-Maja w Katedrze - na zaproszenie Zarządu Miasta,
- 16 maja - Gliwice - Oprawa Mszy Św. na zakończenie VII Kongresu Ludzi Pracy - Kościół Św. Krzyża
- 17 maja - Katowice - Koncert w Katedrze na zakończenie Juwenaliów
- 22 maja - Gliwice - Koncert Inauguracyjny XVIII Gliwickich Spotkań Chóralnych - Aula Główna Pol.Śl.
- 23 maja - Gliwice - Oprawa Promocji Doktorских - Aula Główna Pol.Śl.
- 24 maja - Gliwice - Koncert Finałowy XVIII GSCh - Katedra,

29 maja - Hajnówka - Koncert Konkursowy XVII - Sobór Św. Trójcy

31 maja - godz.11.00 - Hajnówka - Oprawa ogłoszenia wyników - Sala Kolumnowa DK,
godz. 13.00 - Hajnówka - I Koncert Galowy - Sobór Św. Trójcy
godz. 17.00 - Białystok - II Koncert Galowy - Filharmonia

W dniach 22-24 maja AChPŚI zorganizował osiemnastą już edycję **Gliwickich Spotkań Chóralnych** z udziałem tym razem tylko czterech chórów, gdyż dwa zespoły w ostatniej chwili odwołały swój udział. Koncerty organizowane przez nasz zespół mają już swoją stałą wyrobioną publiczność - dotarła ona nawet na piątkowy koncert w Auli Głównej, mimo błędnego podawania godziny rozpoczęcia w niektórych zaproszeniach radiowych i prasowych (czytelnicy "Z ŻYCIA..." byli dobrze poinformowani). Zespoły zadowolone z pobytu w Gliwicach (oprócz udanych koncertów były "Spotkania" towarzyskie i wycieczka do Sztolni "Czarnego Pstraga" w Tarnowskich Górach) złożyły już zaproszenia dla naszego chóru do rewizyty.

W dniach 28-31 maja Akademicki Chór Politechniki Śląskiej pod dyrekcją Czesława Freunda uczestniczył w **XVII Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce**. W tym międzynarodowym święcie pieśni cerkiewnej, które odbywało się pod patronatem Ministra Kultury i Sztuki, wzięły udział 33 chóry (w tym 28 amatorskich i 5 zawodowych). Festiwal ten zaliczany jest do imprez muzycznych kategorii "zero" na równi z Konkursem Chopinowskim i Warszawską Jesienią. Tegoroczna edycja festiwalu cieszyła się ogromnym zainteresowaniem publiczności - koncerty zgromadziły około 7 tys. słuchaczy. Całość koncertów rejestrowała Telewizja Polska, fundator nagrody naszego zespołu oraz Polskie Radio.

Jury w składzie:

Romuald Twardowski - kompozytor, wykładowca Akademii Muzycznej w Warszawie,

Wiktor Rowdo - dyrygent Państwowego Chóru Radia i Telewizji Białorusi,

Ojciec Nikofor - wykładowca muzyki cerkiewnej, dyrygent Akademickiego Chóru Moskiewskiej Akademii Duchownej,

Książdz Jerzy Szurbak - dyrygent, dyrektor artystyczny Męskiego Zespołu Muzyki Cerkiewnej z Warszawy,

Hajnówka - Sobór Św. Trójcy

Dymitr Dymitrow - dyrygent, wykładowca muzyki cerkiewnej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Sofijskiego
i Jerzy Zawisza - muzyk, dyrygent, przedstawiciel MKiSz

przyznało Główną Nagrodę w Kategorii Chórów Świeckich Amatorskich, a tym samym najważniejszą nagrodę naszemu chórowi. Zespół nasz wyprzedził znakomite chóry z Białorusi, Rosji, Rumunii i Ukrainy - chóry wyrosłe w kręgach kultury prawosławia.

Oto kilka komentarzy pokonkursowych, które w sposób szczególnie podkreślają walory naszego zespołu:

- ... absolutnym wydarzeniem staje się koncert Państwowego Akademickiego Chóru im. Świesznikowa z Moskwy... pierwsze miejsce w kategorii chórów zawodowych... Akademicki Chór Politechniki Śląskiej, kierowany przez Czesława Freunda, był drugim wydarzeniem muzycznym hajnowskiego festiwalu (pierwsze miejsce w kategorii chórów świeckich amatorskich). ... Kiedy słuchałem, jak chór Politechniki Śląskiej śpiewał "Tobie pojem", to jakbym słyszał chór śpiewający na Rusi - mówi juror tegorocznego festiwalu, o. Nikofor, wykładowca... ("Przegląd Prawosławny" 6/98).

Dyrektor festiwalu Mikołaj Buszko - ... gratulując sukcesu i zazdroszcząc, bowiem tak doskonałego wymawiania przedniojęzykowego "ї" możemy się uczyć my, ludzie stądjestem zachwycony dykcją (Telewizja Polska PR. II 10 czerwca 1998 r.).

8 czerwca odbyło się **Walne Zebranie AChPŚI** podsumowujące bardzo udany sezon artystyczny 1997/98. W roku sprawozdawczym odbyło się 97 prób i 36 występów, w tym 5 koncertów

z dużymi formami instrumentalno-wokalnymi (3-krotne wykonanie "Requiem J. Ruttera i 2-krotne "Mszy" J. Viena), a także 9 zebrań Zarządu i 5 Rady Artystycznej. Pełny udział chórzysty, tylko w pracy muzycznej, wyniósł około 350 godzin.

Przyjęto uroczyste do zespołu, po okresie próbnym, 22 nowych chórzystów. Wybrano nowy Zarząd w składzie: K. Chlipalski,

M. Kot, L. Golenia i T. Jelonek.

Na zakończenie sezonu 1997/98, w dniach 25 czerwca do 9 lipca, **chór koncertował w Kanadzie** - m.in. uczestniczył w Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym Kathaumixw.

Zespół nasz w minionym sezonie znalazł się w gronie laureatów i otrzymał:

- wyróżnienie **Odnaką Zasłużonego dla Politechniki Śląskiej**,
- **Brazowy Medal XXXII Międzynarodowego Festiwalu Pieśni Chóralnej - Międzyzdroje'97**,
- **Złoty Medal i Nagrodę Specjalną** za najlepsze wykonanie muzyki współczesnej II Międzynarodowego Konkursu Chóralnego - Riva del Garda'97 we Włoszech,
- **nagrodę im. Józefa Bortla Oddziału Śląskiego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr** za najlepsze wyniki naboru do chóru w 1997 r.
- **I Nagrodę w Kategorii Chórów Świeckich Amatorskich XVII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce'98.**

K. Chlipalski

RÓŻNE

■ Obradujący w dniach 24-26 kwietnia br. w Jachrance pod Warszawą VI Zjazd Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (przedstawiciele samorządów studenckich ze wszystkich uczelni w kraju) dokonał wyboru nowych władz. Przewodniczącym Rady Wykonawczej został wybrany ponownie Andrzej Szejna (SGH/UW). W skład Komisji Rewizyjnej wybrano przewodniczącego Samorządu Studenckiego naszej Uczelni - Adama DUDE.

W zjeździe uczestniczyła rekordowa liczba delegatów - 292 osoby. Podjęto 3 ważne uchwały: w sprawie odpłatności za studia (stanowczo sprzeciwiono się odpłatności przy obecnie funkcjonującym systemie pomocy materialnej), w sprawie ograniczenia studentom prawa do ulgowych przejazdów jedynie w pociągach osobowych drugiej klasy (Parlament wyraził pełną gotowość podjęcia akcji protestacyjnej) oraz na temat opracowanych założeń Zespołu ds. Nowelizacji Ustawodawstwa Szkolnictwa Wyższego (generalnie oceniono projekt jako zbyt mało kreatywny, bazujący na starych rozwiązaniach).

■ W dniach 2-4 czerwca br. w sali Centrum Promocji Kultury Zagranicznej Politechniki Śląskiej czynna była wystawa najnowszych publikacji zagranicznych wydawnictw naukowych. Zaprezentowano publikacje z takich dziedzin, jak: informatyka, architektura i budownictwo, nauki inżynierskie, chemia, fizyka, matematyka, geologia i nauki o ziemi, elektronika oraz ekonomia i zarządzanie. Organizatorami wystawy były Biblioteka Główna Pol.Śl. oraz International Publishing Service sp. z o.o.

■ 8 czerwca br., z okazji przypadającego dwa dni później Międzynarodowego Dnia Elektryka, na Wydziale Elektrycznym odbyło się otwarte zebranie Zarządu Gliwickiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Referat okolicznościowy, w którym przypomniano zasługi wybitnych polskich elektrotechników, w tym niezjących już profesorów Politechniki Śląskiej, wygłosił prezes Oddziału dr inż. M. Mikrut. Z wielkim zainteresowaniem zebrani wysłuchali następnie referatów dotyczących nowych koncepcji w teorii obwodów elektrycznych, które wygłosili dr hab.inż. Marian Pasko prof. nzw. w Pol.Śl. i dr hab.inż. Janusz Walczak prof.nzw. w Pol.Śl. Kilku osobom wręczono srebrne i złote Odznaki Honorowe SEP.

■ Z wstępnych szacunków MEN - jak podała PAP - wynika, że na 320 tys. tegorocznych maturzystów czeka ok. 190 tys. miejsc w uczelniach państwowych i ponad 75 tys. w uczelniach niepaństwowych. Największym powodzeniem wśród maturzystów cieszą się tradycyjnie uniwersytety. W tym roku mogą one przyjąć ponad 42 tys. chętnych, ale miejsc nie wystarczy dla wszystkich. Więcej chętnych mogą przyjąć państwowe uczelnie techniczne - 80 tys. Na uczelniach pedagogicznych czeka ok. 30 tys. indeksów, na rolniczych - 23 tys., na ekonomicznych - 13 tys., a na teologicznych - 2 tys.

Na uczelniach państwowych w systemie dziennym będzie uczyć się ok. 117 tys. nowych stu-

dentów, wieczorowo i zaocznie - 72 tys. Szkoły niepaństwowe oferują ok. 50 tys. miejsc na studiach zaocznych i wieczorowych oraz ponad 26 tys. - na studiach dziennych.

SPORT

■ Złoto trójboistów

Znakomicie zaprezentowali się trójboiści siłowi na rozegranych w Łodzi Mistrzostwach Szkół Wyższych. W klasyfikacji drużynowej nasi zawodnicy zajęli pierwsze miejsce. Oczywiście takie samo miejsce, niejako automatycznie, zajęli w klasyfikacji politechnik, choć przewaga nad Politechniką Warszawską, drugą w klasyfikacji, wynosiła zaledwie 1 punkt.

Nasz zespół wystąpił w składzie: Marek Machała, Jacek Sitkowski, Sebastian Rode, Krzysztof Miś, Andrzej Rozlach, Mariusz Krause, Tomasz Winkler, Marcin Krause. Trenerem reprezentacji jest mgr Stanisław Grymowicz. (SPRINT)

■ Sukces szachistów

Kolejny sukces zanotowali nasi szachiści. W rozgrywkach Akademickich Mistrzostw Śląska zajęli zdecydowanie I miejsce. Ponadto za dotychczasowe osiągnięcia klub został odznaczony Złotą Odznaką Polskiego Związku Szachowego. Sekcją opiekuje się Jarosław Kocela. (SPRINT)

■ Akademickie Mistrzostwa Polski w Wędkarstwie Spławikowym

W dniach 12-13 czerwca br. w Koszalinie odbyły się XIX Ogólnopolskie Mistrzostwa Szkół Wyższych w Wędkarstwie Spławikowym. Organizatorem zawodów była Politechnika Koszalińska, która z obowiązków gospodarza wywiązała się wzorowo. Zawody przeprowadzono na jeziorze Rosnowskim, które jest podstawowym łowiskiem sportowym Okręgu Koszalińskiego. Malowniczo położone jezioro, solidnie zarybione płocią i leszczem, przystosowane do rozgrywania zawodów wędkarskich (jednakowe warunki na wszystkich stanowiskach), umożliwiło osiągnięcie dobrych wyników sportowych. Walka o zwycięstwo od pierwszej tury toczyła się pomiędzy Politechniką Koszalińską a Politechniką Śląską. Politechnikę Śląską reprezentowali kol.kol. Wiesław Chodasewicz, Lech Gorceżyński i Krzysztof Wieszała, wszyscy z Koła PZW nr 98 przy Politechnice Śląskiej. W klasyfikacji drużynowej pierwsze trzy miejsca zajęły:

1. Politechnika Koszalińska - 13 pkt.
2. Politechnika Śląska - 14 pkt.
3. Politechnika Łódzka - 23 pkt.

W punktacji indywidualnej L. Gorczyński zajął 2 miejsce (3 pkt., 6220 g) a K. Wieszała czwarte (3 pkt., 4370 g).

Ustalono, że organizatorem XX-jubileuszowych Ogólnopolskich Mistrzostw Szkół Wyższych w Wędkarstwie Sławkowym w przyszłym roku będzie Politechnika Śląska.

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 26 maja 1998 r. zmarła w wieku 82 lat **mgr Jadwiga KUMASZKA**, emerytowana nauczycielka akademicka. Matematykę studiowała na Uniwersytecie im. Jana Kazimierza we Lwowie i na Uniwersytecie Poznańskim. Na Politechnice Śląskiej pracowała w Katedrze Matematyki w latach 1945 - 1978. Prowadziła zajęcia na Wydziale Chemicznym i na Wydziale Mechanicznym. Za długoletnią i wzorową pra-

cę dydaktyczną była odznaczona Złotą Odznaką Zasłużonemu w Rozwoju Województwa Katowickiego, Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Była osobą bardzo spokojnego i łagodnego usposobienia o wielkiej życzliwości dla studentów i kolegów, sumienną w wykonywaniu obowiązków nauczyciela akademickiego.

■ 21 czerwca 1998 r. zmarł w wieku 55 lat, po długiej i ciężkiej chorobie, **dr inż. Wojciech WIERCIOCH**, pracownik naukowo-dydaktyczny, adiunkt w Katedrze Budowy Maszyn na Wydziale Mechanicznym Technologicznym. W zmarłym utraciliśmy cenionego nauczyciela akademickiego, przyjaciela studentów, społecznika, a nade wszystko dobrego człowieka. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 24 czerwca br. w Dębicy, gdzie został pochowany.

Dr inż. Wojciech WIERCIOCH

Urodził się 21 lutego 1943 roku w Dębicy. Po ukończeniu szkoły średniej studiował na Wydziale Mechniczno-Technologicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Po ukończeniu studiów pracował kilka miesięcy w Gliwickich Zakładach Budowy Urządzeń Chemicznych jako starszy konstruktor. Od stycznia 1969 r. rozpoczął pracę jako asystent stażysta w Katedrze Obrabiarek Politechniki Śląskiej (obecnie Katedra Budowy Maszyn).

Od października 1969 roku pracował jako asystent, następnie starszy asystent i wykładowca, a po obronie pracy doktorskiej w 1978 r. nt. "Badania statyczne i dynamiczne prostoliniowych przewodnic aerostaticznych obrabiarek" został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie a następnie Katedrze Budowy Maszyn.

Był współautorem 7 skryptów o tematyce obrabiarkowej oraz licznych publikacji krajowych i zagranicznych. Za wieloletnią opiekę nad Kołem Naukowym "Obrabiarkowców" został uhonorowany Złotą Odznaką Studenckiego Towarzystwa Naukowego w 1978 roku, a za ponad dwudziestoletnią pracę dydaktyczną na Politechnice Śląskiej otrzymał w 1989 roku Złoty Krzyż Zasługi. W latach 1984-85 (10 miesięcy), 1987 (2 miesiące) i w 1988 (5 miesięcy) odbywał staże naukowe w Moskiewskim Instytucie Obrabiarkowo-Narzędziowym.

Jego działalność naukowa w tematyce: "Napędy i sterowania pneumatyczne i pneumoniczne" dostarczyła szeregu opracowań jak również kilku stanowisk laboratoryjnych.

Od 1 stycznia 1969 roku do ostatniej chwili był aktywnym działaczem w ZNP.

Był dobrym człowiekiem, kolegą i przyjacielem młodzieży, który całe swoje życie zawodowe poświęcił Politechnice Śląskiej.

Był dobrym mężem i ojcem, któremu życie nie szczędziło cierpień i bólu.

JM Rektor Politechniki Śląskiej, w uznaniu zasług dr inż. Wojciecha Wierciocha, pośmiertnie uhonorował Go odznaką "Zasłużony dla Politechniki Śląskiej".

Pozostanie w naszej pamięci.

Koledzy

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 37-26-22

Edycja sieciowa: URL:<http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

Łamanie komputerowe i druk:

Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 37-21-97
zam. 292/98 350 egz.